

Bomo v letu 2007 priča babyboomu?

- Leto in več po spremembi davčne zakonodaje ■
- Pogovor s Ptujčanko Valerijo Rižnar ■
- Posvet pred delavskimi demonstracijami ■
- Vabilo na martinovo slavlje na Ptuj ■

Bomo v letu 2007 priča »babyboomu«

Če ste nekoliko bolj pozorni, lahko letošnje leto na ulici in drugod opazite zares veliko število nosečnic. Nasploh je zadnjih nekaj let rodnost v Sloveniji večja. Ne samo da je veliko majhnih otrok, še več jih bo privekalo na svet. Za tiste malo bolj vraževerne lahko zapišemo, da je leto 2007 po kitajskem horoskopu leto, ko naj bi se rodili zdravi in uspešni otroci. Mnogi na Daljnem vzhodu so načrtovali rojstvo svojega otroka ravno v letu, ki na koncu premore magično sedmico. Po podatkih slovenskih demografov smo se sposobni v prihodnjih desetih letih "samoobnoviti", če bi število rojstev še naraščalo. Skrbni, da bi nas bilo premalo, tako zaenkrat ne bi smelo biti, nas pa mora toliko bolj skrbeti dejstvo, kako bodo starši ob vse večji draginji svoje otroke lahko preživljali in kako bodo mladi nenazadnje lahko prišli do lastne strehe nad glavo.

Bronja Habjanič

Foto: Rado Škrjanec

V kolikor bi začeli razpravljati, kdaj je tisti pravi čas za otroke, verjetno ne bi prišli do skupnega imenovalca. Vsak se pač odloči zanj takrat, ko je pripravljen, zagotovo pa veliko vlogo pri tem igra služba oziroma redni dohodek bodoče družine in vsaj začasna streha nad glavo. Mlade ženske so kljub členu, zapisanem v zakonu, da jih delodajalci ne smejo spraševati o načrtovanju družine, deležne vse več takšnih in podobnih vprašanj in tudi izsiljevanj. Nemalo je celo primerov, ko zaradi zanositve izgubijo delo za določen čas. V pričujočem članku vam bomo v strnjeni obliki predstavili, kakšne možnosti na področju porodnega varstva ponuja država bodočim mamicam in očetom, ko se ti enkrat odločijo, da bodo postali starši. Podrobne informacije dobite na Centru za socialno delo, kjer vam bo njihova svetovalka z veseljem odgovorila na vsa vprašanja.

Porodniški dopust

Traja 105 dni in pripada tistim mamicam, ki so bile predhodno zavarovane za starševsko varstvo, za katerega so tudi plačevale prispevke. Poenostavljeno rečeno – pripada tistim, ki so bile pred zanositvijo v delovnem razmerju. Mesečni znesek, ki ga bo mati prejela, se izračuna iz povprečja bruto osnovnih plač zadnjih 12 mesecev pred vložitvijo vloge. Mati mora nastopiti porodniški dopust **28 dni pred predvidenim datumom poroda**, ki ga določi ginekolog. Če ne nastopi porodniškega dopusta 28 dni pred predvidenim datumom poroda, **neizrabljene-**

ga dela ne more izrabiti po otrokovem rojstvu, razen če je porod nastopil pred predvidenim datumom. Pri uveljavljanju pravice do porodniškega dopusta potrebuje **potrdilo o predvidenem datumu poroda**, ki ga dobi pri svojem ginekologu. **30 dni pred predvidenim nastopom porodniškega dopusta oziroma 60 dni pred predvidenim datumom poroda se mora oglasiti na Centru za socialno delo**, kjer ji bodo izročili **obrazec za uveljavljanje pravice do porodniškega dopusta** (lahko ga natisne tudi na spletni strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve <http://www.mdds.gov.si/si/obrazci/#c17010>) in jo seznanimi z vsemi nadaljnjimi postopki in pravicami v zvezi z zavarovanjem za starševsko varstvo. **Najkasneje 30 dni pred predvidenim nastopom porodniškega dopusta mora bodoča mamica o tem obvestiti svojega delodajalca**, če pa je **samostojna podjetnica**, pa mora obvestiti **pristojni organ** za registracijo samostojne dejavnosti **v 15 dneh po priznanju pravice** do porodniškega dopusta.

Kako je s porodniškim dopustom v primeru, če bodoča mamica dela preko javnih del?

Pri vsaki bodoči mamici je pomembno to, kakšen status je imela dan pred nastopom porodniškega dopusta. Če je tedaj delala preko javnih del, ji pripada porodniška, saj je tudi v primeru zaposlitve preko javnih del plačevala vse prispevke za starševsko varstvo.

Kaj pripada bodoči mamici, ki je delala le honorarno – bodisi preko študentske na-

potnice bodisi preko avtorske pogodbe?

Pripada ji starševski dodatek v višini **175,15 evra** mesečno, vseh dvanajst mesecev ima tudi plačano pokojninsko in invalid-

Skrbi, da bi nas bilo premalo, zaenkrat ne bi smelo biti.

ske zavarovanje, teče pa ji tudi pokojninska doba. Lahko zaprosi za socialno pomoč. Višina pa je odvisna od tega, koliko je družinskih članov in kakšne dohodke prejemajo.

Kaj pripada tistim, ki zanosijo v času študija?

Tudi dijakinje in študentke so 12 mesecev upravičene do starševskega dodatka in imajo ravno tako plačano pokojninsko in invalidsko zavarovanje, teče pa jim tudi pokojninska doba. Lahko zaprosijo za socialno pomoč.

Kaj lahko pričakujejo mamice, ki so brezposelne?

Tudi njim pripada starševski

dodatek, s socialno pomočjo je enako kot v zgornjih dveh primerih. Če je bodoča mamica brezposelna in bo samohranilka, ji pripada starševski dodatek, višina socialne pomoči, ki jo bo prejela, pa je odvisna od zneska preživnine, ki jo bo za otroka plačeval oče.

Dopust za nego in varstvo otroka

Dopust za nego in varstvo otroka je **dopust, ki je namenjen nadaljnji negi in varstvu otroka** in ga mati nastopi neposredno (takoj) **po poteku porodniškega dopusta**. Traja **260 dni**.

Dopust se lahko podaljša v primeru, če mati rodi:

- **dvojčke** – podaljša se za 90 dni,
- **več hkrati živorojenih otrok** – za vsakega nadaljnjega otroka se podaljša za 90 dni,
- **nedonošenčka** – podaljša se za toliko dni, kot je bila nosečnost krajša od 260 dni,
- **otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo** – dopust se podaljša za dodatnih 90 dni (na podlagi mnenja pristojne zdravniške komisije);

ta pravica se lahko uveljavlja do otrokovega 18. meseca starosti. Če **starša doma že varujeta najmanj dva otroka v starosti do 8 let**, se dopust podaljša za 30 dni, za tri otroke za 60 dni ter za štiri ali več otrok za 90 dni.

Del dopusta za nego in varstvo otroka (največ 75 dni) lahko starša preneseta in izrabita do 8. leta otrokove starosti. Pri uveljavljanju pravice do dopusta za nego in varstvo otroka morate biti pozorni na to, da pravico do dopusta uveljavljate na Centru za socialno delo hkrati z uveljavljanjem pravice do porodniškega dopusta.

(nadaljevanje v prihodnji številki)

Leto in več po spremembi davčne zakonodaje

Kaj so davki? Zakaj so takšni, kot so? Je naša država res tako draga, kot se govori, ali pa morda ne zna davčnih bremen pravilneje porazdeliti med davčne zavezanke?

To so vprašanja, ki si jih pogosto zastavljamo. Odgovori pa so preprosti. Davki so glavna in osnovna oblika državnih prihodkov; so dajatev, ki jo plačujejo vsi, tako pravne kot tudi fizične osebe, rezidenti in nerezidenti. Predvsem pa so pomemben instrument za oblikovanje gospodarske politike, prav tako je pomemben njihov politični učinek. Smo draga država, pa tudi davkov ne znamo pobrati. Vsa prej zastavljena vprašanja so aktualna, zlasti v zadnjem času, ko smo priča prizadevanju sindikatov za povečanje plač za približno 3 %. Predlagan odstotek povišanja plač je milo rečeno smešen, saj bo od morebiti odobrenega

zneska povišanja plače moral delavec plačati 22,10 % prispevek iz plače in še dohodnino, po dohodninski lestvici od 16 % do 41 %, odvisno od višine dohodkov. Na znesek povišanja plače bo plačal prispevek še delodajalec v višini 16,10 % in dodatno še davek na plačo. Kakšno korist bo imel od takšnega povišanja plače delavec? Očitno nobene. Povečali se bodo le stroški dela pri delodajalcih in prihodki proračunskih porabnikov. Zakaj se potem boriti za takšno povišanje plač, ko bi lahko našli drugačne, boljše rešitve, ugodne za vse. Rešitev vidim v zmanjšanju dajatev iz plač in na njih, predvsem pa v takojšnji spremembi dohodninske lestvice v korist tistih z nižjimi dohodki. Spremenjena dohodninska zakonodaja je žal zmanjšala davčne obremenitve le zavezancem z najvišjimi prejemki, in sicer s 50 % na 41 %, za tiste z najnižjimi dohodki pa je ostal odstotek za izračun davčne obveznosti skoraj nespremenjen. Znižal se je le s 17 % na 16 %. Sprejeta davčna zakonodaja torej ni zmanjšala davčnih bremen tistim z nižjimi prejemki in jih povišala tistim z višjimi, kot trdi vlada. Ravno nasprotno, povečala je razkorak med revnimi in bogatimi. Zato tudi predlagam spremembe na področju dohodninske zakonodaje, zlasti še, ker bi predlagane spremembe pomenile povečanje neto plač zaposlenih, ne da bi se hkrati povečali tudi stroški dela, za katere ves čas trdimo, da so previsoki. Predlagam tudi sprejem zakona o soudeležbi zaposlenih pri dobičku družbe. Tudi to je eden izmed načinov povečanja prejemkov zaposlenih ne da bi ogrozili poslovanje delovno intenzivnih panog.

Sedanja vlada se rada pohvali, da je zagotovila sprejem takšne davčne zakonodaje, ki bo zmanjšala tako obremenitve gospodarstva kot tudi obremenitve prebivalstva. Bilo bi lepo, če bi bilo res.

Primerjamo se s cenami in produktivnostjo v razvitih državah; zakaj se ne bi primerjali še z njihovimi davčnimi obremenitvami in ceno dela? Zakaj ne bi davčne zakonodaje dopolnili tako, da bi se uvrstili med države, ki imajo nižja davčna bremena kot mi? Res pa je, da bo potrebno pred tem narediti več kot doslej na zmanjšanju proračunske porabe na državnem nivoju.

Te teme sem se lotila, ker me moti, da smo zadovoljni z davčno reformo, ki je po mojem mnenju sploh ni bilo. Obstoječo zakonodajo smo le malo dopolnili. Prepričana sem, da se bo potrebno ponovno lotiti sprememb zakonov, ki urejajo področje davkov in dajatev, ker takšni kot so, niso dobri ne za državljane in ne za državo.

Marija Magdalenc

MISEL MESECA

Goro bo premaknil tisti, ki je na začetku premikal kamenčke.

Kitajski pregovor

SPREHOD PO VSEBINI

Sociala, kultura, šport – mednarodno	4
Župani za novogradnjo OŠ dr. Ljudevita Pivka	5
Adhoc novice	5
Zgodovinski mejniki ptujskega magistrata – III. del	6
Pogovor s Ptujčanko Valerijo Rižnar	10
Terme Ptuj so postale še močnejši ponudnik turističnih storitev	11
Perutnina Ptuj še pet let pod taktirko dr. Romana Glaserja	12
Karneval je plemenito obredje	12
Pohvale našemu mestu	13
Uspešni turistični prireditvi ob svetovnem dnevu turizma	14
Premiera v Ljubljani in predstavitev otvoritve gledališča	14
Ruski virtuoz na otvoritvi koncertnega cikla Arsana 2007/08	15
Knjižna zapuščina Ivana Potrča	16
Aleš Šteger – prejemnik Rožančeve nagrade	17
Fotografske zgodbe sveta popotnice Benke Pulko	18
Kruh na Slovenskem – dediščina, hrana in simbol	18
Rdeči noski v ptujski bolnišnici obiskali male bolnike	19
Ptujska porodnišnica bogatejša za nov CTG-aparat	20
Donatorska akcija aparatov bele tehnike	20
Posvet pred delavskimi demonstracijami v Ljubljani	21
Čigavi smo upokoјenci	22
Tretji zaposlitveni sejem	22
Jaz in moje delovno mesto	23
Delavnice ob dnevu turizma na Olgici	23
Na ptujski kmetijski šoli projektni teden na temo Krompir	24
Tržnica naravoslovja in tehnike na Ptuj	24
Po domače	25
Srečanje pedagoških delavcev ob svetovnem dnevu učiteljev	25
November – mesec preprečevanja zasvojenosti	26
Naslednjič za šampionski pas?	27
Atletika – zgodnji začetek je smiseln	27
Trinajsti ptujski športni vikend	28
Sprejem za Marka Bratuška po vrnitvi s specialne olimpijade	29
Mozaiki Tomaža Plavca v Magistratu	31
Vabilo na martinovo slavlje na Ptuj	31

Naslovnica: Grand hotel Primus

Foto: Aleš Šprah, Staša Cafuta

Ptujčan

Ptujčan po Sklepu o programski zasnovi objavlja članke o delu občinskih organov, občinskega urada in svetov četrtih skupnosti, o delovanju političnih strank, informacije in komentarje o dogajanjih in rezultatih poslovanja na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti, pisma, odzive in pobude bralcev, oglasna in propagandna sporočila. Medij brezplačno prejemajo gospodinjstva Mestne občine Ptuj. Naklada: 8.750 izvodov.

Izdajatelj: Mestni svet Mestne občine Ptuj. Naslov uredništva: Mestni trg 1, Ptuj. Odgovorna urednica: **Milena TURK**, telefon: 748-29-20, elektr. pošta: ptujan@ptuj.si. Uredništvo: **Vasja Strelec** - LDS, **Metka Jurešič** - SDS, **Darja Galun** - SLS, **Milan Zupanc** - DeSUS, **Albina Murko** - ZE Ptuj, **Mirjana Nenad** - SD, **Peter Letonja** - SNS, **Dejan Klasinc** - SMS, **Ivan Jurkovič** - N.Si Nova Slovenija. Tajnica uredništva: **Darinka Vodopivec**. Uredništvo si pridržuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov.

Oblikovanje in priprava za tisk: **Vejica, Rado Škrjanec**, s. p., tel.: 041 684-910, elektr. pošta: vejica03@siol.net. Naslovnica: **Repro studio Lesjak**. Tisk: **Grafis**, tel.: 02/608-92-25, elektr. pošta: repro@grafis.si Dostava: Pošta Slovenije. Oglaševanje: **Agencija LOTOS d. o. o.**, Marketinško-medijski center, tel.: 02 771 08 82, gsm: 040 218 895; elektr. pošta: lotos.ptuj@siol.net. Na podlagi zakona o DDV sodi Ptujčan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5 %.

Sociala, kultura, šport – mednarodno

Petčlanska delegacija iz francoskega mesta Saint-Cyr-sur-Loire je obiskala Ptuj z natančno določenim namenom – obiskati javne zavode, v katerih se izvajajo različni socialni programi, in izmenjati izkušnje. Štiričlanska delegacija iz Slovaške – Banske Štiavnice in Banske Bistrice – se je prišla dogovarjati za rally 2008. Delegacija iz Madžarske, ki pripravlja članek o kulturi na Ptuj, je prav tako štela štiri člane. Veliko več je bilo seveda nogometašev iz Burghausna, ki so se v soboto, 13. oktobra, pomerili z Dravo na prijateljski tekmi.

Tanja Ostrman Renault

Francija – sociala

Claude Robert je podžupanja francoskega pobratenega mesta in je odgovorna za socialne zadeve. Njen mož Michel Robert je profesor medicine, kirurg-pediatr in predsednik Združenja francoskih kirurgov-pediatrov; Marie-Helene Vincent je direktorica centra za socialno delo, Valerie Paturel direktorica doma upokojencev in Karin Benoit samostojna medicinska sestra. Delegacija v tej sestavi je obiskala Splošno bolnišnico dr. Jožeta Potrča Ptuj, Dom upokojencev Ptuj, Zavod dr. Marjana Borštnerja v Dornavi, Center za socialno delo Ptuj in Vrtec Ptuj. S predstavniki omenjenih zavodov so izmenjali prenekatero izkušnjo, seveda pa brez primerjanja ni šlo.

Bolnica: francoski zdravniki zaslужijo dva- do trikrat več kot naši in njihovo število je proporcionalno gledano na število bolnikov, bistveno večje. Samo v mestu Tours (sosednje mesto Saint-Cyru) so tri bolnice, dve za odrasle in ena za otroke. Po besedah M. Roberta so imeli pravzaprav "zgodovinsko" srečo, saj je bogataš v Toursu po svoji smrti leta 1881 bolnici zapustil veliko in lepo opremljeno vilo v samem centru mesta z zahtevo, da to postane bolnica za otroke. Tako se je tudi zgodilo. Vila se je najprej imenovala "azil", ko pa so dogradili še dve stavbi za odrasle, so jo preimenovali v pediatrično bolnišnico. Celotni bolnišnični kompleks je namenjen približno 250.000 prebivalcem regije, zaposluje okoli 8.000 zdravnikov, od tega 1.000 specialistov. Ptujška bolnica pa

je namenjena približno 100.000 prebivalcem in ima 41 zdravnikov-specialistov. V Toursu razpolaga bolnica s približno 320 milijoni evrov na leto, od katerih skoraj 75 % porabijo za plače. Bolnica na Ptuj ima na leto približno 16 milijonov evrov, od katerih se porabi za plače dobrih 60 %.

Dom upokojencev je Francoze preprosto navdušil

»Nikjer ni vonja po kuhinji, ne po čistilih ali po zatohlem. Človek bi mislil, da je v kakšnem manjšem privatnem hotelu. Še posebej, če pogledamo vse, kar dom nudi!« so neprestano ponavljali gostje. Pozdravila jih je tudi psička Pika in osemdesetletni prebivalec doma, ki je Francoze prijetno presenetil s svojim znanjem francoščine. Minimalna starost za vstop v dom upokojencev na Ptuj je 65 let, v Saint-Cyru pa 80. V Franciji namreč že pričenjajo govoriti o četrtem življenjskem obdobju, saj je povprečna starost umrljivosti 87 let za ženske in 82 za moške. Če so še skoraj do predkratkim na občini Saint-Cyr pripravili praznovanje za vsakega, ki je dosegel 100 let, tega zdaj ne počnejo več, ker »so ta praznovanja postala že skoraj naš vsakdanjik«, so povedali. Francozi si prizadevajo, da bi ljudje čim dalj časa ostali doma. Razen oblik pomoči, ki jih poznamo tudi pri nas, kot so obiski na domu, samopomoč in medgeneracijsko sodelovanje, v Franciji priporočajo uporabo naprave, ki jo stari ljudje nosijo

privezano okrog vratu; če potrebujejo pomoč ali se jim kaj zgodi, le aktivirajo napravo. Leta ima zabeleženih najmanj pet različnih števil, preko katerih se avtomatično sproži alarm v ustanovah, ki človeku takoj priskočijo na pomoč, in pri svojcih.

V Dornavi ...

... so gostje ponovno ugotavljali, kako lepo skrbimo za ljudi, ki tega sami ne zmorejo. Prav tukaj je prišlo na dan bistvo takih in podobnih obiskov. Michel Robert je namreč opazil otroka, za katerega je prepričan, da bi mu v Franciji lahko pomagali zdravniki. Celo nekaj takih primerov so že imeli. Operacija pa ne bi pripomogla le k boljšemu videzu, temveč bi tudi povečala možgansko kapaciteto. Sedaj je na potezi Zavod, da pošlje slike otroka v Francijo, s privolitvijo staršev seveda, da tamkajšnji zdravniki ugotovijo, kaj bi bilo mogoče storiti. In kot je na sprejemu pri ptujskem županu povedal direktor Centra za socialno delo Ptuj mag. Miran Kerin: »Zmeraj mislimo, da mora biti vsako srečanje gospodarsko naravnano in da mora prinesiti finančne rezultate. Današnje srečanje pomeni veliko več – gre za konkretno pomoč človeka človeku.« Naj dodamo, da je Michel Robert z ekipo kirurgov iz mesta Lyon pred dvema letoma opravil popolno transplantacijo obraza in rok, kar sta prva dva primera v svetu, kjer ni bilo komplikacij in telo ni zavrnilo tujka.

Vrtec

Predstavitve malčkov, ki so nastopili tudi v nemščini in angleščini, pa je bila pika na i štiridnevnega obiska. In tudi tu je prišlo do realne izmenjave izkušenj – plastična varovala na vratih, da si otroci ne morejo priščiipniti prstov, bodo prav gotovo našla pot v vrtec v Saint-Cyru. Ravnateljica ptujškega vrtca pa si prizadeva, da bi uvedla standard "visokih kljuk" na tistih vratih, ki naj jih otroci ne bi

odpirali sami. To je videla lani v francoskem vrtcu.

Madžarska – kultura

Madžarski kulturni forum iz Budimpešte in predstavnik iz Lendave so si 9. oktobra ogledali ptujski grad. V svojem mediju želijo predstaviti Slovenijo, bolj podrobno pa predvsem Ptuj. Leta 2008 želijo pripraviti v kulturnem institutu v Budimpešti še razstavo o Ptuj. Že novembra naj bi podpisali pismo o nameri o sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Ptuj.

Slovaška – rally 2008

Dva mestna svetnika iz naše ga pobratenega mesta na Slovaškem, Banske Štiavnice, in predstavnika kluba Oldtimerjev iz Banske Bistrice so 12. oktobra obiskali župana Ptuj in mu predstavili projekt: Srebrni rally oldtimerjev 2008 za veterane. Čeprav bo 25 tekmovalcev iz Evrope bivalo v Moravskih Toplicah (pred dvema letoma, ko so pričeli organizacijo, na žalost še ni bilo hotela Primus), bo karavana starih vozil, predvsem avtomobilov, kar dvakrat peljala skozi Ptuj, in sicer 23. in 24. junija 2008. Uradni start bo v Moravskih Toplicah, nato jih bo pot vodila do mesta Tihany na Madžarskem in se končala v Banski Štiavnici na Slovaškem. Vključila se je tudi občina Juršinci s svojim klubom starih vozil.

Nemčija – nogomet

Burghausen, pobrateno nemško mesto, je Ptujčanom že dobro znano. Ne samo po gostoljubnosti ljudi, čudovitem mestu, odličnem pivu, ampak tudi po nogometu, saj njihov klub igra v državni ligi. Prijateljska tekma, ki so jo odigrali z NK Drava, se je končala neodločeno, kar pa ni skalilo dobrega počutja in ustvarjanja novih ali obnavljanja starih osebnih vezi.

Župani za novogradnjo OŠ dr. Ljudevita Pivka

Prva jesenska seja kolegija županov Spodnjega Podravja

Po poletnem času dopustov se je v Mestni hiši 1. oktobra na svoji prvi jesenski seji sestal kolegij županov Spodnjega Podravja, ki ga vodi župan mestne občine Ptuj. Udeležilo se ga je 20 županov ali njihovih pooblaščenih zastopnikov z območja občin v upravnih enotah Ptuj in Ormož.

Branko Brumen

V uvodnem delu je seji prisostvoval tudi poslanec Državnega zbora RS **Franc Pukšič**, sicer župan občine Destnik. Slednji je v okviru stalne točke kolegijev – informacije poslancev DZ RS – podal pregled dogajanja na državni ravni, ki ima poseben pomen za naše območje, in sicer pokrajinska zakonodaja, šolska zakonodaja, resolucija o visokem šolstvu in referendum o lastninjenju Zavarovalnice Triglav. Odprl je tudi problematiko (ne)imenovanja načelnika ptujske upravne enote, o čemer bodo župani na podlagi poročila o delu upravne enote razpravljali na naslednji seji. Poslanec **Branko Marinič** je župane pisno pozval, da se opredelijo do postavk državnega proračuna za njihove občine in območje pokrajine.

V ostalih točkah dnevnega reda so župani obravnavali analizo in oceno delovanja kolegija po štirih letih, poročilo Skupne občinske uprave, pobudo župana občine Zavrč vezano na prodajo skupnega premoženja občin v Biogradu na morju na Hrvaškem, pobudo za ustanovitev Lokalne akcijske skupine Spodnjega Podravja in dokument identifikacije investicijskega projekta za izgradnjo Osnovne šole dr. Ljudevita Pivka.

Razveseljuje odločitev županov, s katero so podprli novogradnjo OŠ dr. Ljudevita Pivka pri Dijaškem domu Ptuj. Pri sofinanciranju bo sodelovalo tudi ministrstvo za šolstvo in šport RS. Kot svoj delež sofinanciranja so župani občin okrog ptujske občine ponudili izkupiček od prodaje

Kidričevski župan Jože Murko, videmski župan Franc Bračič in podžupanja občine Zavrč Marta Bosilj.

nepremičnine v Biogradu.

Na predlog župana občine Hajdina **Radoslava Simoniča** so na dnevni red umestili tudi točko pobude in predlogi ter izpostavili problem pomanjkanja policistov v nekaterih občinah zaradi vzpostavljanja schengenskega območja, o čemer se je govorilo na okrogli mizi v Gimnaziji Ptuj. Na njej sta sodelovala minister **Dragutin Mate** in državni sekretar **mag. Zvonko Zinrajh**, kolegij pa je tam zastopal župan

R. Simonič. Podane so bile še pobude za skupno obravnavo in sprejemanje cen Komunalnega podjetja Ptuj za vodo, skupen nastop občin in civilne zaščite pri naravnih nesrečah – kot ob zadnjem neurju – ter o odvozu odpadkov Čistega mesta iz težje dostopnih krajev.

Župani so še dogovorili, da bodo naslednje redne seje kolegija praviloma vsak drugi ponedeljek v mesecu.

Adhoc novice - 3. mednarodna delavnica v Varaždinu

Matjaž Gerl

V Varaždinu je bila septembra organizirana tretja mednarodna delavnica v okviru projekta Adhoc, nosilne teme pa so bile tokrat posvečene metodam iskanja konsenza uporabnikov prostora o načinu obnove in življenja v starih mestnih jedrih ter privabljanju zasebnega kapitala v projekte obnov. Mestna občina Ptuj v projektu sodeluje kot eno izmed desetih mest partnerjev, ki ob pomoči strokovnjakov treh institucij s področja urbanizma razvijajo modele za razvoj svojih zgodovinskih mestnih jeder.

Delavnica se je zgodila ravno v času, ko so projektne aktivnosti na vrhuncu, zato je bil velik del srečanja namenjen tudi iz-

menjavi izkušenj med partnerji ter individualnemu posvetovanju s strokovnjaki. Delo projektne skupine s Ptuja je predstavila arhitektka **Urša Berlič**, ki je prikazala rezultate sodelovanja s ključnimi skupinami in ustanovami, ki opredeljujejo pogoje življenja v ptujskem mestnem jedru. Ptujška projektna skupina je namreč začela pripravo strateškega razvojnega načrta za revitalizacijo starega mestnega jedra, ki bo vključeval kulturno-zgodovinske, gospodarske, socialne, prometne in finančne kategorije in bo predstavljal osnovo razvojne politike MO Ptuj za območje starega mestnega jedra. Obenem se v okviru projekta

izvajajo geofizikalne raziskave na griču Panorama, ki bodo pokazale, kakšne arheološke najdbe si lahko obetamo na tem območju. Rezultate raziskave bo MO Ptuj uporabila pri snovanju razvojnega načrta območja panoramskega griča.

Delavnica v Varaždinu je članom ptujske projektne skupine dala nova znanja predvsem s področja načinov privabljanja zasebnega kapitala v projekte revitalizacije starih mestnih jeder preko vzpostavljanja javno-za-

sebnih partnerstev, kar bo nedvomno eno od pomembnejših področij pri načrtovanju revitalizacije mestnega jedra.

Ključni rezultati projekta na lokalnem nivoju bodo izdelani do konca letošnjega leta, predstavljeni pa bodo tudi na zadnji mednarodni delavnici spomladi 2008 v Jeleni Gori na Poljskem, ko se bo projekt Adhoc tudi zaključil.

Več o projektu Adhoc na: www.ptuj.si in www.adhoc.jeleniagara.eu.

Ob 100-letnici zgradbe Mestne hiše na Mestnem trgu

Zgodovinski mejniki ptujskega magistrata – III. del

Marija Hernja Masten

11. september 1908: seja mestnega sveta

Mestni svet je sprejel sklep, da se v avli magistrata postavi spominska plošča. Glede napisa in imen so svetniki sklenili, da bodo zapisana le imena župana in njegovega namestnika ter prof. Ferstla. (Tablo iz rdečega marmorja z napisom hrani Pokrajinski muzej Ptuj.) Poslej je magistrat živel svoje vsakodnevno stanovanjsko, upravno, uradno, kulturno in politično življenje.

Odmevnost v tujini

Novogradnja ptujskega magistrata je vzbudila zanimanje tudi v vsej monarhiji. O njej so pisali časopisi, še zlasti zato, ker je bil njen projektant prof. Max Ferstel.

Hranilnica Bilin na Češkem je leta 1908 Mestno občino Ptuj prosila za podatke o ceni gradnje (brez zemljišča in ureditve). Ptujčani so jim poslali načrt v merilu 1 : 100 in zapisali: »Nova zgradba mestnega magistrata v Ptujju meri 35,5 m (zahodna stran), 29 m (južna stran) in 25,5 m (severna stran). Gradnja brez zemljišča je stala 330.843,76 kron. Cena je zajemala instalacije vodovoda, plina in nizkotlačno parno centralno kurjavo. Stolpna ura poganja še 20 električnih sekundarnih ur. Pisarniška oprema (mize in omare) je povečini izdelana iz brestovega lesa po ameriškem sistemu.«

Vpis v zemljiško knjigo

Lastniška sprememba v zemljiški knjigi je nastala leta 1950, ko je stavba postala splošno ljudsko premoženje. Še istega leta jo je prevzel Mestni ljudski odbor Ptuj, nato pa leta 1963 Občina Ptuj.

Zaključek

Nova Mestna hiša je nato zaživela svoje življenje. V magistratni dvorani so potekala razna predavanja, razstave, shodi.

Številne generacije jo pomnijo kot kraj svoje poroke.

Na magistrat so prihajale vse uradne delegacije najvišjih državnih uradov, tu so in še potekajo prijateljski, strokovni, politični in meddržavni obiski. Njena vogalna soba je menjala številne župane, ki so soustvarjali podobo Ptuja.

Hiša je doživela vse družbene in politične spremembe, menjavo družbenopolitičnega sistema, doživela je okupacijo in svobodo.

Doživela pa je tudi sto let, kakor je napovedal arhitekt Ferstel.

Nekaj utrinkov iz življenja magistrata

Mestna hiša je bila vselej sedež mestne uprave ter center javnega in političnega življenja.

Na magistrat so prihajale vse uradne delegacije iz najvišjih državnih uradov, tu so potekali prijateljski in meddržavni obiski.

Hišni red za stanovalce magistrata iz leta 1911

V drugem nadstropju magistrata so bila stanovanja. Stanovalci so morali upoštevati hišni red, sprejet leta 1907 in dopolnjen leta 1911.

Med drugim je določal:

V stranišče je prepovedano metati odpadke, vodo od pomivanja in drugo odpadno vodo.

Na podstrešju in dvoriščnih prostorih je prepovedano imeti živali in kokoši.

V stanovanju, še posebej v kuhinjah, je prepovedano sekati drva in premog, prati perilo in ga sušiti.

V kopalnicah je prepovedano zabijati žebelje v steno.

Vhodna avla, dvorišče in stopnice se ne smejo založiti s predmeti.

Prepovedano je igrati klavir in druge inštrumente pred 8. uro zjutraj ali po 10. uri zvečer razen če stranka pridobi dovoljenje vseh ostalih stanovalcev.

Ob selitvi je potrebno iz zidov odstraniti vse žebelje in kavlje.

Kopalnice se ne sme uporabljati

pred 5. uro zjutraj in po 11. uri zvečer.

Stanovalci ne smejo na podstrešju shranjevati gorljivih snovi (premog, drva, petrolej).

Na podstrešje in v klet je prepovedano vstopati s svečo, z baklo ali s prižgano cigareto. Prepovedano je umazati stopnice, še posebej, ko se v stanovanje nosi kurjava ali ko po njih hodijo psi in mačke. Enako velja za dvorišče.

Prepovedano je po nepotrebnem točiti vodo, saj lahko pride do motnje v pretoku.

Zapiranje vhodnih vrat.

Vhodna vrata se zaprejo zvečer ob 9. uri in se odprejo ob 6. uri zjutraj.

V stanovanjih je prepovedano imeti telovadne naprave.

Otroci se ne smejo igrati na hodnikih in stopnišču.

Najemnik dobi stanovanje v brezhibnem stanju in ga mora v takem tudi vzdrževati. Pred kurilno sezono mora dati na lastne stroške očistiti peči in dimnike. Enkrat na mesec mora dimnikar očistiti štedilnik.

Najemnino je potrebno plačati vsakega prvega v mesecu pri mestni blagajni.

Gradbeni posegi in spremembe so dovoljeni le z odobritvijo občine.

Ob izselitvi mora stanovalec stanovanje zapustiti v prvotnem (brezhibnem) stanju.

Najemnik ne sme sam oddati stanovanja komu drugemu.

Podstrešje mora biti zaklenjeno, ključke pa hrani hišnik. Stranke jih lahko dobijo, vendar jih morajo še isti dan vrniti hišniku.

Stopnice v 2. in 3. nadstropju morajo stranke čistiti izmenično po dogovoru.

Upoštevajo naj se tudi predpisi, ki jih je izdalo Štajersko deželno namestništvo 24. januarja 1907.

Novi službeni red za občinske uslužbence

Ob preselitvi v nove prostore se je mestna uprava reorganizirala. Direktor mestne uprave je uslužbence razporedil po oddelkih in sekcijah. Ker so posamezni oddelki in organizacija mestnega

urada potekali drugače, je bil sprejet sklep o novih službenih predpisih.

Nezgodna hišnice Elsnigove leta 1912

Terezija Elsnig je bila na magistratu hišnica. Ko je prižigala plinsko luč, je nesrečno padla z dvometrske lestve. Od občine je zahtevala odškodnino in jo tudi dobila. Po letu in četrt je Elsnigova umrla in zapustila pet mladoletnih otrok. Varuh njenih otrok je sprožil pravdo za primerno odškodnino v korist otrok, vendar ni mogel dokazati, ali je hišnica Elsnigova umrla zaradi notranjih poškodb pri nesreči ali tuberkuloze.

Magistratna dvorana center kulturnega delovanja

V veliki reprezentančni dvorani kot prestižnem prostoru so se odvijale razne kulturne prireditve in predavanja. Številna društva so prosila občino za uporabo te dvorane. Na trgu pred magistratom so se odvijale parade, tombole, shodi, povelje prireditve, ki so bile tako ali drugače povezane z magistratom.

Predavanje dr. Gustava Kocha o pitni vodi Ptuja

17. julija 1908 je imel v novi magistratni dvorani predavanje dr. Gustav Adolf Koch, rektor dunajske visoke šole za kmetijstvo. Predaval je o stanju in vodnih razmerah v mestu in njegovi okolici s posebnim poudarkom na oskrbi mesta s pitno vodo.

Magistrat razstavišče

V magistratu je slikar Aleksander Klein od 19. 11. do 2. 12. 1935 razstavljal svoje slike.

Odgovori na pobude in vprašanja svetnikov

Pobuda Vlada Čuša: Rezultati enomesečne meritve kakovosti zraka na Ptuju, ki je potekala med 24. oktobrom in 26. novembrom lani v križišču na Bregu, naj se predstavijo javnosti. Zeleni pričakujemo, da bomo na osnovi ugotovitev na mestnem svetu v kratkem sprejeli tudi predlog ukrepov za izboljšanje stanja, ko gre za kvaliteto zraka na Ptuju. Ker so tudi drugi problemi takšnih in drugačnih obremenitev okolja, ki posredno ali neposredno vplivajo na kvaliteto zraka, je to treba začeti sistematsko reševati takoj. Zeleni pričakujemo konkretne odgovore o nadaljnjih ukrepih!

Odgovor: Po kriterijih dosedanje slovenske zakonodaje in po zahtevah direktiv EU v mestni občini Ptuj nimamo takšnih virov onesnaževanja, da bi bilo potrebno postaviti stalno merilno postajo, tudi za promet ne, čeprav je tudi za naše občane promet zelo moteč. Kriterij za postavitev merilne postaje v okviru državne mreže merilnih postaj je 100.000 prebivalcev na nekem območju, zato sta vanjo zaradi prometnih obremenitev vključena le Ljubljana in Maribor, ostala slovenska mesta pa ne.

V okviru prizadevanj za bolj čisto in zdravo okolje smo se na MO Ptuj v letu 2006 odločili za meritve kakovosti zraka na stroške občinskega proračuna, in sicer na takrat prometno najbolj obremenjeni točki v MO Ptuj. Po podatkih iz štetja prometa v prvi polovici leta 2006 je to bilo na križišču na Bregu, kjer se združita Mariborska in Zagrebška cesta, v neposredni bližini pa je tudi križišče z Rogaško cesto in cesto z Zadružnega trga. Izgradnja Puhovega mostu je bila takrat v gradnji, zato je bil promet na Bregu še posebej povečan, izvedba meritev pa bi lahko še dodatno utemeljila potrebo po čimprejšnjem zaključku gradnje in ureditvi prometa na Bregu.

Mobilna emisijska merilna postaja je bila postavljena na križanju prometnih tokov, ob križišču na Bregu v bližini hišne številke Zagrebška cesta 7. Meritve je med 24. oktobrom in 26. novem-

brom 2006 izvajala Agencija RS za okolje, Sektor za kakovost zraka (v nadaljevanju ARSO), merili pa so parametre kakovosti zraka (žveplov dioksid, dušikovi oksidi, ogljikov monoksid, ozon, lahkohlapne ogljikovodike in delce PM_{10}) in istočasno tudi osnovne meteorološke parametre, ki bi lahko vplivali na rezultate meritev (smer in hitrost vetra, temperatura, relativna vlaga, sončno sevanje in pritisk). PM_{10} so po definiciji delci v zraku, ki jih prepušča filter s 50 % neprepustnostjo za delce z aerodinamskim premerom 10 μm , zaznavamo pa jih kot prah.

V času merjenja je po cesti peljalo dnevno med 22 000 in 24 000 vozil, od tega okrog 20 % tovornih vozil in avtobusov. Med drugimi večjimi viri emisije onesnaževal v bližini merilnega mesta je treba omeniti še obrat Perutnine Ptuj, ki poleg snovi, ki jih z mobilno postajo niso merili, spušča v zrak tudi delce PM_{10} .

V obdobju meritev so bile koncentracije žveplovega dioksida in ozona med najnižjimi v Sloveniji, medtem ko so bile koncentracije ostalih onesnaževal v primerjavi s postajami državne stalne avtomatske mreže med najvišjimi.

Tako so mejno dnevno vrednost v več kot polovici dni prekoračile koncentracije delcev PM_{10} (večjih prašnih delcev), ki so bile prekoračene tudi drugod po Sloveniji, posebno na mestih z vplivi iz prometa.

Koncentracije dušikovih oksidov in ogljikovega monoksida so bile v primerjavi z drugimi merilnimi mesti po Sloveniji skoraj v vseh statističnih kazalcih višje, vendar z uredbami predpisana mejna urna koncentracija dušikovega dioksida in 8-urna koncentracija ogljikovega monoksida nista bili prekoračeni. Porazdelitev koncentracij po smereh vetra kaže očiten maksimum pri vetru iz smeri ceste oz. križišča, kar kaže, da je njihov glavni izvor gost promet. Sklepa se lahko (meritve bi morale potekati daljši čas), da je bila na merilnem mestu prekoračena mejna letna koncentracija skupnih dušikovih oksidov, ki je

predpisana za zaščito vegetacije, saj je prekoračena na večini mestnih merilnih mest, ki so pod vplivom emisij iz prometa.

Izmerjena povprečna koncentracija benzena je bila druga najvišja v Sloveniji, vendar predpisane mejne vrednosti niso bile presežene. Za druge lahkohlapne ogljikovodike mejne vrednosti niso predpisane, na Ptuj izmerjene vrednosti pa so bile na ravni vrednosti z drugih merilnih mest po Sloveniji, ki so pod vplivom prometa.

Izmerjene vrednosti so se celo obdobje izvajanja meritev s približno enournim zamikom redno objavljale na spletni strani Agencije RS za okolje. Prikazane so bile izmerjene urne in dnevne koncentracije za celotno obdobje merjenja v tabelarni in v grafični obliki. Po zaključku merjenja je Agencija RS za okolje pripravila poročilo, v katerem so zbrali vse izmerjene vrednosti.

Rezultati meritev na Ptuj so prikazani tudi v letnem poročilu Agencije RS za okolje o kakovosti zraka v letu 2006, kjer so rezultati primerjani z drugimi merilnimi mesti v Sloveniji (dosegljivo na www.arso.gov.si).

Rezultati meritev kakovosti zraka so se že upoštevali v več različnih namenov. Vključeni so bili pri pripravi Občinskega programa varstva okolja za MO Ptuj, v okviru katerega se že določajo ukrepi, s katerimi bi se stanje okolja izboljšalo. Eden izmed predlaganih ukrepov za zmanjšanje obremenitev iz prometa je tudi ustrezna prostorska umestitev prometnih povezav, v izdelavi pa je tudi že prometna študija, ki bo področje prometa v MO Ptuj celovito obdelala.

V letu 2007 zgrajen in spomladi odprt Puhov most je delno že preusmeril promet v stran od gosto poseljenih območij, kar posledično že vpliva na zmanjšanje emisij v zrak, k istemu cilju pa so usmerjeni tudi nekateri drugi predvideni ukrepi. Poročilo je bilo namreč v celoti posredovano tudi Direkciji RS za ceste kot pomoč pri reševanju prometne problematike.

Mag. Zdenka Bezjak

Pobuda Mirjane Nenad v imenu SD: Župan naj v proračunu 2007 iz naslova "splošne proračunske rezervacije" odobri sredstva za sofinanciranje enega cepiva od treh proti raku na materničnem vratu v višini okrog 19.000 EUR za 11-letna dekleta.

Odgovor: Ministrstvo za zdravje RS v sodelovanju z Evropskim centrom za nalezljive bolezni proučuje zadevo v zvezi z možnostjo uvedbe rutinskega cepljenja deklic proti HIV v Sloveniji. Na Centru za nalezljive bolezni RS je ustanovljena strokovna skupina, ki pripravlja dokument, ki bo strokovna osnova za odločanje Zdravstvenega sveta o uvedbi rutinskega cepljenja v Sloveniji. Za sprejem končne odločitve mora ministrstvo zbrati vse dosegljive podatke ter cepivo in cepljenje preveriti, preden ga uvrsti v program rednih cepljenj.

Maja Erjavec

Pobudi Marjana Kolariča: 1. Pred domom krajanov na Slovenskogoriški cesti naj se odstrani ekološki otok, odstranijo pa naj se tudi tisti postavljeni pri avtobusnih postajališčih ter na privatnih zemljiščih ali pa se doseže dogovor z lastniki zemljišča, da se ti ekološki otoki uredijo.

2. Naj se pozove vzdrževalca urejanja zelenic, parkovnih površin in za urejanje okolice v MO Ptuj, da redno urejajo in vzdržujejo okolico ekoloških otokov (košnja trave ...).

Odgovor: Mestna občina Ptuj si že vrsto let v skladu z evropskimi in nacionalnimi normami prizadeva vzpostaviti sistem ločenega zbiranja odpadkov na izvoru njihovega nastanka, torej neposredno pri gospodinjstvih. Za realizacijo zastavljenega plana je potrebno zagotoviti ustrezne pogoje, torej na terenu vzpostaviti zadostno število zbiralnic ločenih frakcij (ZLF) oz. ekoloških otokov po stari terminologiji. Odstranjevanje ZLF v MO Ptuj zato vsekakor ni v skladu z

zastavljenim konceptom ločene- ga zbiranja odpadkov in jih zato iz zgoraj navedenih razlogov ne bomo odstranjevali, temveč jih bomo dodajali in standard izboljševali. Seveda pa se obenem tudi zavedamo, da nam nekatere ZLF niso ravno v ponos, saj je na njih in ob njih zelo očitno nevestno ravnanje njihovih uporabnikov, za kar pa obstajajo seveda tudi zakonsko predpisani postopki, ki jih izvajamo preko naše inšpekcijske službe. Veli-

kokrat smo pri delu uspešni, žal pa ne zmeraj. Vsekakor bomo pred kakršnimi koli rigoroznimi ukrepi odstranitve ZLF uporabili vse druge možnosti, ki so nam na voljo in se že izvajajo. Kadar se ugotovi, da je katera od ZLF res na neprimerni lokaciji, se bo pred njeno odstranitvijo poiskala primernejša nadomestna lokacija, tako da bo gospodinjstvom zagotovljeno nemoteno odlaganje ločenih frakcij. Glede ZLF na Slovenskogoriški cesti je že

bil sklican sestanek z izvajalcem javne službe. V skladu z dogovorom iščemo novo lokacijo.

Na privatnih zemljiščih so bile ZLF postavljene v dogovoru z lastniki. V kolikor bi se ugotovilo, da katera ni bila postavljena skladu z dogovorom z lastnikom zemljišča, bo ta stekel naknadno oz. bo poiskana nova primerna lokacija v bližini.

V skladu z *Odlokom o načinu opravljanja obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb zbi-*

ranja in prevoza komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju MO Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 9/05,4/07) je izvajalec javne službe med drugim dolžan zagotoviti tudi čistost prostorov zbirnih in prevzemnih mest in zbirnih centrov.

Mag. Olga Fekonja

20 točk na oktobrski seji zaključenih v dveh urah

Svetniki so po hitrem postopku obravnavali spremembe odloka o proračunu za letošnje leto, sprejeli poslovnik mestnega sveta, spremembe odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, spremembe odloka o organizaciji in delovnih področjih občinske uprave in izvolili v volilno telo za volitve članov državnega sveta pet elektorjev MO Ptuj ter predstavnika lokalnih interesov MO Ptuj za člana državnega sveta.

Milena Turk

S tajnim glasovanjem so ptujski svetniki izmed dveh predlaganih kandidatov za člana državnega sveta izbrali **Rajka Fajta** (dobil je kar 20 glasov 24 svetnikov, ki so oddali veljavne, pravilno izpolnjene glasovnice). Drugi kandidat je bil **Robert Čeh**, ki je dobil štiri glasove.

Vsaka od 16 občin v 7. volilni enoti – to je območje nekdanje velike ptujske občine – lahko namreč določi svojega kandidata za državni svet. Vsi elektorji iz vseh občin bodo nato 21. novembra 2007 izmed kandidatov, ki so jih predlagale občine oz. občinski sveti, izvolili enega člana sveta. Mestni svet MO Ptuj je to nalogo zaupal naslednjim petim elektorjem: **Silvi Fartek, Marjanu Kolariču, Lidiji Majnik,**

Konradu Rižnerju in Dejanu Klasincu.

Višino proračuna za letošnje leto so z rebalansom na novo določili v višini 33.220.948,76 EUR in je za 1.134.398,76 EUR višja od 3. decembra lani sprejetega proračuna. Rebalans proračuna je objavljen v priloženem Uradnem vestniku MO Ptuj.

Odlok o organizaciji in delovnih področjih občinske uprave MO Ptuj, ki je bil sprejet pred nedavnim, so to pot malce spremenili. Predvsem je bilo treba skrajšati poimenovanji dveh oddelkov, ki sta bili absolutno predolgi in težko zapomnljivi že za zaposlene, kaj šele za uporabnike – občane. In sicer se nekdanji zelo logično poimenovan Oddelek za družbene dejavnosti, ki ga

vodi **Ivan Vidovič**, po zadnjih spremembah imenuje Oddelek za negospodarske javne službe in upravne postopke, kar je še vedno zelo dolgo. Dosedanji Oddelek za gospodarsko infrastrukturo in okolje (ki je imel po mojem mnenju najprimernejše in preprosto ime še pred tem, in sicer Oddelek za okolje in prostor) pa se po zadnjih spremembah imenuje Oddelek za gospodarske javne službe, investicije, kakovost in gospodarstvo. Vodi ga **Janko Širec**. Ker je vsem jasno, da sta tudi to težko zapomnljivi imeni, imata in prejšnji družbeni oddelek tudi kratici, in sicer GIK in NJS. Razen teh dveh sta v občinski upravi od 1. oktobra še dva oddelka: Urad župana in splošnih zadev (to je najštevilčnejša notranja enota, nastala iz prejšnjih dveh in jo vodi **mag. Janez Merc**) ter Oddelek za finance in analitiko pod vodstvom **Tanje Farič**. Še ena sprememba je bila potrebna. Notranji revizor, ki je bil umeščen v Urad župana in splošnih zadev, bo zdaj samostojen in ne bo spadal pod nobeno notranjo organizacijsko enoto.

Kajti notranji revizor mora seveda imeti v razmerju do drugih organizacijskih enot zagotovljen neodvisen položaj, da lahko dela nepristransko. To mesto zaseda **Mihaela Strelec**.

Sprejet je bil med drugim tudi nov izračun mesečnega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za naslednje leto. Zadnji izračun je bil napravljen lani novembra. V sprejeti spremembi pa je zajeto zvišanje za 3,5 % za posamezne cone, kajti ocenjena rast življenjskih stroškov za leto 2008 znaša 3,5 %. Prvenstveno pa je bil takšen dvig predlagan zaradi pričakovanega izpada nadomestila za nezazidana zemljišča, saj se za nekatera od njih nadomestilo ne sme zaračunavati. Upoštevati se namreč mora *Zakon o graditvi objektov*, ki predpisuje, da mora biti zemljišče, ki se mu odmeri nadomestilo, komunalno opremljeno. To pomeni, da mora imeti dostop do javnega cestnega omrežja, možnost priključka na javno vodovodno, elektroenergetsko in kanalizacijsko omrežje ali dovoljenje za gradnjo greznice.

SLS.
Slovenska ljudska stranka

Lojze Peterle je tudi naš kandidat

Slovenska ljudska stranka se je odločila, da na letošnjih predsedniških volitvah ne bo imela svojega kandidata, temveč bo podprla **Lojzeta Peterleta**.

V Mestnem odboru SLS Ptuj in Regionalnem odboru stranke za Spodnje Podravje podpiramo to odločitev, saj Lojzeta Peterleta cenimo kot enega ključnih nosilcev slovenske osamosvojitve, državnika z evropsko dimenzijo ter človeka, ki zna deliti vsakdanje tegobe in veselje z ljudmi. Zato je Lojze Peterle tudi naš kandidat za predsednika Republike Slovenije, ker menimo, da je *pravi za predsednika*.

Mestni odbor SLS Ptuj

Zeleni Slovenije pozdravljamo vladin septembrski sprejem uredbe, ki se nanaša na omejitve svetlobnega onesnaževanja

Mednarodnemu simpoziju na Bledu 4. in 5. oktobra je zraven predsednika Evropske komisije za okolje (ENVI) **dr. Miroslava Ouzkyja** in člana te komisije ter predsedniškega kandidata **Lojzeta Peterleta** prisostvoval tudi predsednik Zelenih Slovenije **Vlado Čuš**.

Svetlobno onesnaženje je vsako nenadzorovano uhajanje svetlobe iz umetnih virov izven cilja osvetlitve. Še posebej tisto, ki je usmerjeno nad vodoravnico. Posledice so žarenje nočnega neba nad mesti, bleščanje, vsiljena svetloba, zmanjšana nočna vidljivost in nepotrebno trošenje energije. Končna posledica je vedno bolj osvetljeno nočno nebo, posledično izginjanje zvezd in izginjanje noči kot naravne danosti. Kaj bomo imeli od zmanjšanja svetlobnega onesnaževanja?

- Povečana prometna varnost, saj primerne svetilke ne svetijo voznikom v oči, zato ni neprijetnega bleščanja. Tako so bolj varni tudi pešci, ki hodijo ob cesti.
- Boljši spanec za tiste, ki jih svetloba v sobi moti.
- Prihranili bomo energijo.
- Varovali bomo naravo, predvsem živali, ki jih nočna svetloba moti, ker jo zamenjajo z Luno ali Soncem (ptice, netopirji, žuželke ...)
- Ohranili bomo neokrnjen pogled na nočno nebo.

Zeleni Ptuj

LDS začel pripravo volilnega programa 2008

Na podlagi vizije *Kako z razvojnim vodenjem Slovenije uspešno sooblikovati globalizirani svet?*, ki jo je predsednica **Katarina Kresal** predstavila na volilnem kongresu, se začelja priprava strokovnih podlag za razpravo o volilnem programu 2008. Pri tem imajo pomembno vlogo posamezni programski odbori znotraj stranke. Predsednica je v programske odbore k sodelovanju povabila tudi številne ugledne zunanje strokovnjake.

Takšna bo metoda LDS tudi pri vseh prihodnjih razpravah: neodvisni strokovnjaki bodo pripravljali strokovne analize na področjih, ki jim stranka namenja prednost pri pripravi programa. Le široka strokovna razprava in angažma večjega števila strokovnjakov lahko zagotovita učinkovite in izvedljive rešitve na področjih pravne države, znanja, zdravja in okolja, kulture, medijev ter enakih možnosti za oba spola in vse generacije.

MO LDS Ptuj

Spoštovane Ptujčanke in Ptujčani!

Čestitamo vam ob dnevu reformacije.

Ob dnevu mrtvih pa vam želimo čim več lepih spominov na vse, ki jih pogrešate.

SD Ptuj

SNS za varuha bolnikovih pravic

Mestni odbor SNS Ptuj je na zadnjem posvetu svetniškega kluba sprejel sklep, da županu in mestnemu svetu poda pobudo za ustanovitev instituta varuha bolnikovih pravic. K temu dejanju nas je vodilo dejstvo, da na mestno občino in na njene zdravstvene institucije, kot sta bolnica in zdravstveni dom, gravitira oziroma njihove usluge koristi veliko število ljudi iz Ptuja in okolice. V bodočnosti, ko bodo ustanovljene pokrajine, pa menimo, da je za območje pokrajine nujen varuh bolnikovih pravic. Mestni odbor Slovenske nacionalne stranke Ptuj zato poziva vse župane in občinske svete s ptujskega območja, da podprejo to pobudo.

MO SNS Ptuj

Mestni odbor Slovenske demokratske stranke Ptuj vas vabi na okroglo mizo *Slovenija v pokrajinah*, ki bo v **ponedeljek, 5. novembra, ob 19. uri** v Kulturni dvorani Gimnazije Ptuj.

Stališče evropskih politikov in strokovnjakov je, da so politično, gospodarsko, socialno in okoljsko sprejemljive zgolj interesne povezave preko interesnih pokrajin. O razvoju se bo v bodoče odločalo na pokrajinskem nivoju. Majhno število pokrajin v Sloveniji nas zagotovo ne vodi v uspešno kohezijo. Ekonomski razvoj pa je odvisen predvsem od tega, ali lahko ljudje pri tem aktivno sodelujejo in so nosilci ključnih idej in izvajalci

zamišljenega. Vabimo vas, da se nam pridružite v razpravi. Na okrogli mizi bosta sodelovala poslanca v Državnem zboru RS **Branko Marinič** in **Franc Pukšič**.

Vabljeni!

MO SDS

Valica – ženska s čarobnim glasom in rokami

Pogovor z Valerijo Rižnar, ki slovi po čudovitem glasu in izvrstnem kuhanju

Valerija Rižnar je zagotovo ena izmed tistih Ptujčank, ki si s svojim delom zasluži predstavitve pod to rubriko. Ko smo jo povabili k pogovoru, je bila takoj za, a je kasneje priznala, da se ne želi izpostavljati oziroma hvaliti. A kaj, ko dober glas seže v deveto vas. Valerija je namreč v svojem prostem času izvrstna kuharica ter pevkica. Vsi, ki smo jo že slišali peti ter poizkusili njene dobrote, menimo, da tako dobro že dolgo nismo jedli in poslušali tako prijetnega glasu.

Pogovarjala se je: Staša Cafuta

Foto: Staša Cafuta

Ptujčanka Valerija Rižnar je svojo poklicno pot najprej začela v bančništvu, danes pa ima računovodski servis. Je poročena in ima kar tri otroke in dve vnukinji. Ena izmed hčera živi v Avstraliji. Svoj prosti čas med drugim posveča kulinaričnim dobrotam. Pravi, da je kuharske sposobnosti podedovala po mami. Pred leti je začela ob posebnih priložnostih peči torte, najprej za najozje prijatelje. A ker se dober glas hitro širi, so postale prošnje za njene dobrote iz leta v leto pogostejše. Pred petimi leti je na eni izmed porok, na katero je bila povabljena, oživila tudi svoje glasovne sposobnosti. Od takrat naprej je Valica, tako jo namreč kličejo prijatelji, sorodniki in domači, znana kot

ženska s čarobnim glasom ter čarobnimi rokami.

Pogovor je potekal v hiši v Orešju, kjer Valerija živi z družino.

Veliko ljudi ne more prehvaliti vaših kulinaričnih dobrot.

To sem podedovala po mami. Pri nas doma smo vedno dobro jedli. Že v osnovni šoli sem pekla in kuhala. Vedno sem rada kaj novega »izumljala«. Tudi mama mi je vedno rekla, da sem zgrešila poklic. Da bi morala biti kuharica. Na žalost pa ta poklic še dandanes ni dovolj cenjen.

Kaj so vaše specialitete?

Ne vem, kaj bi postavila na prvo mesto. Rada tako kuham kot pečem. Kosilo mora biti od začetka do konca dobro. Po juhi

»Pela sem že od malega v zboru pri Manci Terbuc in Greti Glatz.«

najbolj spoznaš dobro kuharico. Posebnost so moje juhe, zrezki, krompir in še bi lahko naštevala. Res ne vem, kaj bi izpostavila. Kar se pa tiče dajanja receptov, pa je tako, da ga zelo težko dam. To pa zato, ker vedno delam po občutku in z ljubeznijo. To, kar piše v receptu, je težko dobesedno skuhati. Kuha je odvisna od različnih dejavnikov. Tudi od posode. In celo kako mešaš, na primer ali mešaš levo ali desno. V rokah moraš imeti občutek, kdaj je zadosti zmešano. Kdaj mora še malo narasti. Jed dostikrat poizkusim, tudi po šestkrat!

Znani ste po slastnih tortah, ki jih zadnje čase vse pogostejše pripravite za prijatelje, slavlence. Tista vaša jagodna je mamljiva!

(smeh) Vsaka torta, ki jo pripravim, vsebuje najkvalitetnejše sestavine. To je po mojem mnenju ključno za »nepozabno torto«. Za abrahamovo torto porabim tudi do deset ur. In ker v pripravo vložim toliko truda, želim, da je torta na slavlju postrežena svečano. Ko je pravi čas za torto, jo pripeljem, zapojem in na koncu tudi razrežem. To je zame vsakič zelo ganljiv dogodek. Na koncu imamo vsi rosne oči. Marsikdo reče, da je bilo to najlepše tisti večer.

Vaša mama je bila Korošica in prav za njih je znano, da lepo pojejo. Kdaj ste vi začeli peti?

Pela sem že od malega v zboru

pri Manci Terbuc in Greti Glatz. Spominjam se, ko sem bila v 4. razredu, sem zapela »Pojdam u rute«. Tovarišice v prvi vrsti so jokale! To je bil moj prvi solo nastop. Pela sem tudi pri Maksu Fegušu. Kasneje sem petje postopoma opustila, vendar je v meni ostala želja po prepevanju.

Pred petimi leti so na poroki vaši prijatelji prvič po dolgih letih slišali vaš prekrasen glas.

Bila sem na poroki, na kateri si je nevesta zaželela, da bi ji nekdo zapel pesem Ave Marija. Moja frizerka Stanka Peršuh, ki je tudi bila tam, mi je dejala »Valica, ti pa gotovo znaš zapeti Ave Marijo, saj si včasih pela v cerkvi«. Sram me je bilo peti in sem takoj rekla, da ne bom zapela. Takrat sem tudi spekla torto, pa se nisem želela še dodatno izpostavljati. Po dolgem pregovarjanju sem se le opogumila in zapela.

To je bil najverjetneje nekakšen preboj oziroma odločilni moment, da ste od takrat naprej združili vaši dve »ljubezni« petje ter svečane torte?

Ko sem videla odziv ljudi, kako so bili navdušeni in ganjeni, sem bila res presrečna. Ena punčka je celo stopila do mene in mi rekla: »Teta, kako lepo si to zapela«. Kmalu po tistem so me prijatelji začeli vabiti na praznovanja. Zdaj skoraj ne mine vikend, da me ne bi kdo prosil, da pripravim kaj za to ali ono slavlje.

»Skoraj ne mine vikend, da me ne bi kdo prosil, da pripravim kaj za to ali ono slavlje.«

Terme Ptuj so postale še močnejši ponudnik turističnih storitev

Ptuj je bil 28. septembra slavnostno razpeložen. Potekala je otvoritev več desetletij pričakovanega štirizvezdičnega hotela pri ptujskih Termah. Nova pridobitev je tudi največja letošnja naložba v slovenskem turizmu. To je botrovalo množičnemu obisku ljudi, ki so si nov hotel želeli čimprej ogledati. Program slavlja je bil, kakopak, obarvan rimsko.

Besedilo in foto: Staša Cafuta

O imenu hotela smo že pisali. Naj spomnimo; ime je dobil po Marku Antoniju Primusu, vplivnem rimskem generalu, vladarju Rima ter mojstru retorike. Postavljen je na mestu, kjer je bil nekoč tabor rimske legije Gemina XIII. Leta 69 so se namreč na tem kraju v takratni Poetovini zbrali poveljniki panonskih legij. Vojaški posvet, ki je potekal na ozemlju današnjih Term, se šteje v zgodovini Ptujja med najpomembnejše dogodke (prva omemba Poetovine – današnjega Ptujja – v Tacitovem zgodovinskem delu Historia). Mark Antonij Primus je z mojstrsko retoriko prepričal poveljnike panonskih legij, da skupaj zavzamejo Rim in ustoličijo Vespazijana za cesarja. To mu je kot izjemnemu vojskovodji tudi uspelo.

Na otvoritvi sta imela glavno vlogo "stari" in sodobni Primus

Slovesno odprtje novega hotela je potekalo pri glavnem vhodu. Na balkonu hotela in pred vhodom so stale v lahna rimska oblačila napravljene mladenke, ki so tla posipale s cvetnim listjem. Na poti in pred vhodom v hotel so bili razporejeni statisti – vojščaki (prišli so iz Avstrije), oblečeni v rimske bojne kostume, kakor tisti, ki so v davni varovali goste na starorimskem posvetu največjih veljakov, ki ga je vodil Primus. »...Tako takrat leta 69, ko sem prepričal poveljnike, centurione in vojake, kot tokrat, je sedaj, takoj, primeren trenutek, da se kot Primus podam na pot osvajanja. Nekoč osvajanja Rima, danes osvajanja trga,« je goste nagovoril igralec

Sebastijan Cavazza v vlogi Primusa. »Dokazal sem že, da zadane cilje uresničim. Po odhodu iz Poetovine sem v kratkem času prišel v Rim, ga osvojil in mu celo nekaj časa vladal. Ponovno sprejemamo pomembno odločitev. Amicus, moje stališče je že skoraj 2000 let enako. Na pohod in osvajanje trga se moram, Primus, podati takoj in zmagali bomo ...«

Na govorniškem odru, prav tako v rimskem izgledu, so se zvrstili govorniki: **Janez Bohorič**, predsednik uprave Sava, d. d., **mag. Andrej Šprajc**, direktor dejavnosti Turizem v Poslovni skupini Sava, **Andrej Klasinc**, direktor Term Ptuj, d. o. o., **župan dr. Štefan Čelan**, **Marjan Maček**, direktor za finance, Terme 3000, d. d., ter **mag. Marjan Hribar**, generalni direktor Direktorata za turizem na Ministrstvu za gospodarstvo. Vsi so si bili enotni, da je za razcvet turizma seveda potrebno veliko več kot le slavna zgodovina. Potrebne so pridne roke in bistra glava. S prepletanjem rimske dediščine in vrhunske hotelske ponudbe nudi Grand hotel Primus celovito turistično wellness ponudbo, ki je doslej še ni bilo v Sloveniji. Terme Ptuj s Primusom postajajo še močnejši ponudnik turističnih storitev.

Sledila je uradna otvoritev – slavnostni govorniki so z baklami prižgali večni ogenj, pogostitev ter ogledi hotelskih prostorov. Zaposleni so na vodenih ogledih našli tisoč obiskovalcev. Slavnost je bila zaključena z ognjemetom in praznovanjem v amfiteatru Term Ptuj.

Milena Mojzeš, vodja prodaje v Termah Ptuj:

»Po 12 dneh, odkar je za red-

Množična udeležba tako poslovne kot tudi širše javnosti na uradnem odprtju v rimskem slogu je eden od pokazateljev, kako pomembna je nova pridobitev za Ptuj.

Za govorniškem odrom direktor Term Ptuj Andrej Klasinc. Trženjski pristop Grand hotela Primus bo temeljil na kulturno-zgodovinskem in kulinaričnem aspektu ter na wellness in poslovno-seminarskem turizmu.

ne goste odprl vrata Grand hotel Primus, smo s povpraševanjem zelo zadovoljni. Izredno veliko je povpraševanja po seminarskem in kongresnem turizmu (skupine, poslovneži, seminarji) in bogatih wellness storitvah v Valens Avgusta Wellness s pridirom razkošnega rimskega sloga, kjer goste razvajamo v Imperiumu dobrega počutja, v termah z bazenskim predelom Vespasianus, čudovitih savnah in termalnih kopelih Flavia. Za wellness storitve je veliko povpraševanja tudi v lokalnem okolju in širši okolici.

Zaposleni nosijo obleke, ki jih je kreirala Barbara Plavec Brodnjak.

Po celovitih storitvah hotela povprašujejo različne skupine, med njimi predvsem golfisti, saj je hotelska ponudba prilagojena tudi njim. Med vikendi beležimo okoli 70-odstotno zasedenost, veliko rezervacij je narejenih že za naslednje leto.»

Perutnina Ptuj še pet let pod taktirko dr. Romana Glaserja

Uprava Perutnine Ptuj je 25. septembra pričela nov mandat vodenja te najpomembnejše mesnopredelovalne reprodukcijske verige v državi. Prvi mož v vlogi predsednika uprave in generalnega direktorja te delniške družbe tudi v naslednjem mandatu ostaja dr. Roman Glaser. Njena člana, odgovorna za posamezne strateške poslovne funkcije, pa bosta še naprej Nada Krajnc, članica uprave za področje nabave in prodaje, in Tone Čeh, član uprave za ekonomiko in finance. Za spremenjeno sestavo uprave Perutnine Ptuj je nadzorni svet poskrbel z imenovanjem Milana Čuša za člana uprave za področje upravljanja s človeškimi viri.

Sporočilo za javnost iz Perutnine Ptuj

Milan Čuš je na tem mestu zamenjal dosedanjega dolgoletnega člana uprave Dimčeta Stojčevskega, ki ostaja v družbi na delovnem mestu svetovalca uprave.

Milan Čuš, dosednji svetovalec predsednika uprave Perutnine Ptuj, je z imenovanjem v upravo prevzel odgovornosti za upravljanje s človeškimi viri, kar je eden od strateških dejavnikov nadaljnjih krepitev poslovnih rezultatov v Perutnini Ptuj. Družba, ki sedaj zaposluje skoraj 1300 sodelavcev, na ravni Skupine Perutnina Ptuj pa

še dobrih tisoč več, bo namreč tudi v prihodnosti s poudarjeno pozornostjo upravljala s pogoji zaposlenih sodelavcev na način, ki bo generalno tako stalnost zaposlitev kot motiviranost za delo v Perutnini Ptuj. Delovna mesta v tej družbi so namreč med najbolj stabilnimi na Štajerskem, zahtevajo pa spoštovanje vseh nacionalnih in evropskih standardov kakovosti in varnosti, ki veljajo v živilski industriji.

Sicer pa bo uprava Perutnine Ptuj tudi v novem mandatu in nekoliko spremenjeni sestavi nadaljevala z razvojno ekspanzijo

družbe. Z organsko rastjo in nekaterimi akvizicijami je namreč Perutnina Ptuj samo v zadnjih nekaj letih podvojila svoj obseg poslovanja, ki se je v preteklem letu na konsolidirani ravni ustavil pri nekaj več kot 170 milijonov € ustvarjenih prihodkov.

»Strateška razvojna zaveza, ki smo si jo za nadaljnji razvoj Perutnine Ptuj zadali že v prejšnjem mandatu, nas zavezuje k nadaljnjemu utrjevanju poslovnega položaja družbe in Skupine v širši regiji. Potencialov na tem področju je še dovolj, predvsem pa še naprej vidimo našo odločilno komparativno prednost v vertikalno integriranem poslovnem sistemu za pripravo hrane, v katerem obvladujemo vse faze od njive do mize ali od vil do vilic oziroma od semena do zrezka.« je ob nastopu novega, že četrtega mandata na čelu Perutnine Ptuj izpostavil dr. Roman Glaser. Pri tem je dodal, da je poleg že predstavljenih ciljev novega mandata vodenja Perutnine Ptuj med prioritetami tudi nadaljnja internacionalizacija poslovanja. Ob prodajnih aktivnostih, ki

jih Perutnina Ptuj uresničuje na dveh desetinah izvoznih trgov, dr. Roman Glaser pri tem misli predvsem na širjenje vzrejnih in predelovalnih aktivnosti družbe. Te že nekaj let potekajo na Hrvaškem, kjer je hčerinska družba Perutnina Ptuj – Pipo Čakovec drugo najpomembnejše perutnarsko podjetje v tej državi, od preteklega leta pa tudi v BiH, kjer je Perutnina Ptuj v Republiki Srpski blizu Banje Luke začela z vzrejo in tehnološko obdelavo perutninskega mesa, pred zaključkom pa je še investicija v predelovalni obrat v Federaciji BiH, v neposredni bližini Sarajeva. Z zaključenim krogom naložb v tej državi Perutnina Ptuj cilja na pozicijo tržnega liderja v segmentu perutninskega mesa in pripravljenih živil v BiH. Poslovne aktivnosti v tej državi pa lahko predstavljajo tudi pomembno odskočno desko za nadaljnji prodor proti jugu in vzhodu.

Karneval je plemenito obredje

Dies Natalis, 27. obletnica ustanovitve svetovne karnevalske organizacije

Ob 27. obletnici ustanovitve FECC (Federation of European Carnival Cities) je med 5. in 7. oktobrom na Ptuj potekala mednarodna karnevalska konvencija, kjer se je zbralo več kot sedemdeset karnevalistov iz štirinajstih držav in seveda tudi predsednik FECC Henry van der Kroon, ki je ob koncu dal velik kompliment in zahvalo organizatorjem. Ptujčani pa so si želeli, da bi se na ta in podobne dogodke privabilo širšo javnost.

Besedilo in foto: Staša Cafuta

FECC je največja evropska in svetovna karnevalska organizacija, ki združuje več kot 500 članov, ki predstavljajo sto karnevalskih mest v 52 državah. Dies Natalis je tradicionalna vsakoletna prireditev – konvencija FECC, na kateri se v počastitev ustanovitve organizacije, srečajo predstavniki karnevalskih mest

Evrope. Ob promocijskem učinku za mesto, ki pridobi pravico do organizacije v Evropskem karnevalskem prostoru, je osnovni namen dogovor med udeleženci o sodelovanju, izmenjava pustnih in karnevalskih skupin v naslednjem ter izmenjava organizacijskih in marketinških izkušenj pri organizaciji karnevalov.

»V našem primeru je bilo še posebej pomembno, da pokažemo sposobnost organizirati mednarodno konvencijo. Hotel Primus se je dokazal kot optimalno prizorišče za kongresni turizem,« je prepričan Branko Brumen, predsednik FECC Slovenija.

Dogodka so se udeležili člani mednarodnih vodstev FECC iz Arube, Avstrije, Belgije, Črne gore, Francije, Hrvaške, Italije, Makedonije, Malte, Nemčije, Nizozemske, Portugalske, Srbije in Slovenije. Skupno iz štirinajstih držav. Zadnji trenutek so odpovedali predstavniki Švice.

Udeleženci so imeli v dveh dneh zelo strnjen program, kjer so spoznavali Ptuj. Nastanjeni so bili v hotelu Primus. Ogledali

so si filatelistično razstavo Slovenski pustno-karnevalski liki s predstavitev priložnostne izdaje. Aleksander Blaž in Marko Klinc sta jim predstavila izdelavo kurentovih oprav. Sledila je pokušina vin v Ptujski kleti. Petek so zaključili z zabavo v klubu Gemina v hotelu Primus. V soboto so na mestnem trgu izobesili FECC zastavo in Ptuj je postal Evropska karnevalska prestolnica. Nato je župan dr. Štefan Čelan sprejel goste na ptujskem gradu, kjer jim je predstavil našo pustno tradicijo. Popoldan so preživeli v okolici Ptuja. Zvečer je potekala FECC gala večerja.

Lilo Beifuss, FECC Nemčija, Koln

Celoten program je bil krasen. Težko bi karkoli izpostavila. Mogoče ptujski grad, ki je v tako dobrem stanju, in zbirko mask, predvsem kurentov. Tudi hotel bi želela pohvaliti. Pa vaša vina in klet. Resnično sem se zelo dobro počutila pri vas. Rada bi pohvalila Branka Brumna pri organizaciji ter vašega župana dr. Štefana Čelana, ki je dokazal, da živi in dela za Ptuj. Na žalost je vse prehitro minilo in zagotovo se bom še vrnila na Ptuj in si ogledala še ostale znamenitosti.

Ivan Kovačič, podpredsednik FECC Slovenija

Konvencija je bila zelo dobro organizirana in gostje smo bili

zadovoljni z vsem, kar so nam prikazali. Dobro je, da se združenje še vedno širi in novi člani prihajajo z novimi idejami in predlogi ter novo energijo, kar je zelo spodbudno. Na takšnih večdnevnikih srečanjih pa je predvsem čas za veliko druženja, za izmenjavo izkušenj ter navezovanje novih poznanstev in prijateljstev. Tak dogodek je izrednega promocijskega pomena, čeprav menim, da je bilo novinarjev zelo malo na vseh prireditvah in ogledih, ki jih je bilo na sporedu veliko. Zadovoljni novinarji, ki obširno in pozitivno poročajo, so najboljši promotorji za vse dogodke in nikoli jih ni preveč. Kar pa se tiče prepoznavnosti, se mi zdi, da bi lahko bila še boljša, če bi vključili in povabili še druge predstavnike iz slovenskega združenja, ki bi z veseljem predstavili svoje pustne like. Sicer pa vsaka čast orga-

Predsednik FECC Henry van der Kroon je poudaril, da je poslanstvo združenja zaščita lokalne in narodne pustne kulture posamezne dežele, da je danes preveč izpostavljen individualizem, kar pa ni dobro. S karnevali bomo ohranili druženje in povezovanje.

nizatorjem, Branku Brumnu in županu Štefanu Čelanu, ki je sam zapriseženi kurent in zelo dobro ve, kaj pomeni ohranjati domače etnografske šege.

Branko Brumen, predsednik FECC Slovenija

Kot udeleženec večine tedenskih FECC kongresov in tridnevnikih konvencij Dies Natalis v zadnjih 16 letih lahko ocenim, da je bila prireditev iz programskega in organizacijskega vidika zagotovo med najuspešnejšimi doslej. Ob temeljnih turističnih znamenitostih Ptuja so bili udeleženci deležni tudi kar nekaj presežkov: celovita ponudba novega hotela, priložnostna medalja, poštna znamka s pisemsko ovojnico, aktivna udeležba na trgatevi v

Halozah, čast in skorajda stalna družba župana, letošnjega in dosedanjih princev pustnega karnevala na Ptuj ter nenazadnje prikaz tipičnih etnografskih likov Ptuja in Spodnjega Podravja. Glede na predhodne najave smo sicer pričakovali še večje število udeležencev, posebej iz Nemčije, ki pa se iz objektivnih razlogov, zaradi bolezni in spremembe vodstva v nacionalni organizaciji v zadnjem mesecu, niso uspeli pravočasno organizirati. Kljub temu sem ponosen, da smo na Ptuj in v Slovenijo privabili predstavnike karnevalskih mest iz 14 držav, vključno z Arubo. Po njihovih odzivih in zahvalah ocenjujem, da smo upravičili naziv »Ptuj – Evropska karnevalska prestolnica«, s katerim smo se ponášali vsaj za ta vikend.

Udeleženci karnevalske konvencije so bili navdušeni. Navdušil jih je tudi župan s predstavitvijo naše pustne tradicije. »Karneval je plemenito obredje. Sreča ne pride nikoli sama od sebe!«

Pohvale našemu mestu

Pred kratkim je bilo na Ptuj srečanje Federacije evropskih karnevalskih mest FEEC, ki se ga je udeležilo veliko članov iz 15 držav, pod imenom Dies natalis 2007. To je bilo tudi prvo večje mednarodno srečanje v novem hotelu Primus na Ptuj.

Albin Pišek, predsednik TD Ptuj

Srečanja sem se kot predsednik Turističnega društva Ptuj udeležil tudi sam. Imel sem se priložnost pogovarjati s predstavniki,

ki so prišli na Ptuj prvič in odnesli domov zelo lepe vtise. Med mojim razgovorom in vprašanji je bilo, kako gledajo na starost

slovenskih mest. Udeleženci so zelo hvalili mesto, čistočo, ocvetličanje, lepoto fasad, kulturnih spomenikov ter grajski muzej. Prijetno se je bilo sprehajati po mestnih ulicah. Ljudje na ulici so bili zelo prijazni, tako da sem dobil vtis, da je naš Ptuj ponos nas vseh, ki skrbimo za njega, ga negujemo in vzdržujemo. Počasi bomo morali le še urediti mestni promet in nekaj fasad v mestnem jedru.

Udeleženci srečanja, predvsem predstavniki iz Portugalske, Nemčije, Belgije, Malte, so pozitivno ocenili Ptuj in med drugim povedali, da še niso videli tako lepega starega mesta. Res smo lahko ponosni na mesto, ki ga moramo varovati ter se umno vključevati v dvig splošne kakovosti življenja.

Uspešni turistični prireditvi ob svetovnem dnevu turizma

Albin Pišek, predsednik TD Ptuj

Turistično društvo Ptuj je na svetovni dan turizma organiziralo dve zanimivi turistični prireditvi. Predstavniki turističnega društva so pripravili poseben republiški projekt in računajo tudi na finančna sredstva iz republike. V grajski Viteški dvorani so organizirali okroglo mizo *Pomen turizma in turistične po-*

nudbe starih zgodovinskih mest. Govorile so štiri znane turistične delavke iz Ptuja **mag. Slavka Gojčič, Daniela Cartl, Sonja Kranjc - Brlek** ter **Marija Hernja Masten**. Predavateljice so udeležencem prikazale pomen turizma na Ptuj, predvsem sedaj, ko ima Ptuj dva nova hotela in zato tudi v prihodnje

pričakujemo več stalnih turistov. Prav tem moramo nameniti večjo pozornost. Vsi udeleženci so si nato ogledali nov hotel Primus v Termah. Notranjost hotela jim je ugajala.

Naslednji dan je turistično društvo pred Mestno hišo postavilo turistično tržnico in v sodelovanju z učenci ptujskih osnovnih šol ter folklorno skupino Splošne bolnišnice Ptuj pripravilo folklorno prireditev. Društvo je

podelilo 82 priznanj zlata vrtnica lastnikom hiš ter drugim, ki so se med letom zelo trudili in v sušnem obdobju vestno zalivali, kajti prav letos je bilo to zelo potrebno.

Zvečer smo v sodelovanju s folklorno skupino splošne bolnišnice v ptujskih Termah izpeljali še Folkfest, kjer se je srečalo okrog 120 udeležencev iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije.

Premiera v Ljubljani in predstavitev otvoritve gledališča

Rok Vilčnik

Foto: **Damjan Švarc**

Za nami je odmevna premiera *Raztrgancev*, drame **Mateja Bora**, v Cankarjevem domu. V tej igri, ki je prva velika trodejanka partizanskega žanra, odigra ekipa odličnih igralcev **Gojmir Lešnjak – Gojc, Nataša Matjašec, Tjaša Železnik, Arna Hadžialjević, Aljoša Ternovšek, Primož Pirnat** in **Kristijan Ostanek** v zamisli režiserja **Sebastijana Horvata** na ozadju druge svetovne vojne pravo partizansko kriminalko, ki se odvija med delavcem, kmetom in intelektualcem. Vprašanje osnovnega dramskega zapleta ni le, kdo je okupatorjev agent, torej raztrganec, ampak tudi, kdo ima prav. Eni prisegajo na Boga, drugi na prihodnost in lepši jutri, tretji na ideologije ali le na same sebe. Delitve, ki jih je Matej Bor detektiral pred šestdesetimi leti, je režiser danes ponovno do potankosti aktualiziral in se vprašal, ali smo se v zadnjih šestih desetletjih sploh česa naučili. Ali so torej raztrganci še med nami in ali je v tem sploh bistvo problema?

Žal pa je ptujska premiera te zanimive igre predstavljena na nedoločen čas zaradi še nedokončane gledališke stavbe, katere načrtovana otvoritev se iz konca oktobra seli v november, po ne-

katerih zadnjih predvidevanjih pa celo v december. Vzrokov je več, vsekakor pa nobeden ni insceniran s strani maloštevilne ekipe Mestnega gledališča Ptuj, ki se že več kot leto trudi držati prejšnji nivo gledališkega ustvarjanja v Ptuj z izrabo dodatnih, bolj ali manj primernih alternativnih lokacij. Predstavitev datuma otvoritve prinaša v program gledališča veliko zmedo in ogromno organizacijskih težav, saj je treba vse dogovorjene termine za predstave premikati v prihodnji čas, nekaterih pa se sploh ne da, saj imajo tudi druga gledališča svoje programe, ki se jih morajo držati.

Tako žal obveščamo abonente obeh otroških abonmajev *Kresnička* in *Zvezdica*, da je prva predstava, ki bi morala biti odigrana 10. novembra v novem gledališču, premaknjena na poznejši čas. Seveda boste vsi naši abonenti (tudi obeh abonmajev za odrasle) o vseh teh spremembah sproti obveščeni.

Vsekakor se je za izredno pozitivno izkazala ideja direktorja gledališča **Reneja Maurina**, da tokrat priredimo hkrati dve premieri naše zadnje produkcije, v Ljubljani in doma, saj bi nam le domača premiera *Raztrgancev* v tej negotovosti prinesla še dodat-

Iz predstave *Raztrganci*

ne velike težave. Postavitev te predstave na slovenski gledališki oder po tridesetih letih, kar so jo zadnjič igrali, je eden največjih podvigov v zgodovini ptujskega gledališča. Vedeti moramo, da gre za ekipo sedmih igralcev, število statistik in cel partizanski zbor. Projekt, katerega premiera se ne da kar tako predstavljati iz meseca v mesec. Seveda pa je treba omeniti, da se je projekt z mislijo na svečano otvoritev nove gledališke stavbe izvedel v koprodukciji z E.P.I. Centrom iz Ljubljane in Cankarjevim domom, vendar se Mestno gledališče tukaj deklarira kot izvršni producent in nanj tako pada levji delež produkcijskega delovanja.

Se pa seveda gostovanja naših predstav, ker niso vezana na prostorske *'pomanjkljivosti'*, vršijo po utečenih poteh. Ena naj-

bolj uspešnih otroških predstav *Kokolorek* gre na gostovanje čez mejo, h Koroškim Slovencem v mesti Pliberk in Šentjanž v Rožu, prav tako pa čaka našega *'narišanega'* junaka nastop pred otroki v domačih Desklah in Novi Gorici.

Naše drage obiskovalce, abonente in druge ljubitelje gledališke umetnosti prosimo za nekoliko potrpežljivosti in razumevanja pri morebitni še kakšni spremembi že najavljenih dogodkov v gledališču, saj drugače v tej krizni situaciji ne gre. Verjemite, da se vsi zaposleni in sodelavci gledališča trudimo, da bi iz dane situacije potegnili najboljše in speljali zastavljene reči po načrtu. Hvala.

Ruski virtuoz na otvoritvi koncertnega cikla Arsana 2007/08

Otvoritev koncertnega cikla Društva za glasbeno umetnost Arsana 22. septembra v nabito polni slavnostni dvorani na ptujskem gradu je obeležil koncert vrhunskega ruskega pianista Konstantina Bogina enega izmed največjih pedagogov in pianistov današnje generacije.

Mladen Delin

Foto: Boštjan Vrabl

Konstantin Bogino na ptujskem gradu.

Dolga leta je bil profesor na akademijah v Moskvi, Beogradu, Novem Sadu in Titogradu. Deluje kot profesor na mednarodnih akademijah v Chioggi, Bergamu, Helsinkih in v Rimu, kjer zaseda tudi mesto umetniškega direktorja. Konstantin Bogino je ustanovil mnoge glasbene festivale po vseh večjih evropskih mestih in sodeloval v žirijah na pomembnih mednarodnih pianističnih tekmovanjih, kot so npr. Gui v Firencah, ARD v Münchnu, tekmovanje v Trstu itn. Snemal je za založbe Dynamic, RCA, Ondine, ADDA, Conifer, Musica Imagine in P. G. P.

Prejel je tudi naziv častnega meščana mesta Pariz, kjer trenutno živi in ustanavlja zasebno glasbeno akademijo!

Bogino je za svoj recital izbral pretežno dela iz obdobja romantike.

Že po prvih taktih Schumanno-

vih *Otroških prizorov op. 15* je bilo jasno, da imamo pred seboj izjemnega umetnika. Njegov čut za karakter, fraziranje in barvitost zvoka sta osupnila občinstvo, ki je z zanimanjem prisluhnilo temu slikovitemu ciklusu prizorov iz otroškega življenja. Pianist se je z lahkoto vživljal v najrazličnejše atmosfere in nam jih s svojim neverjetnim darom za posredovanje glasbe živo pričaral. Ko smo že mislili, da je umetnik iz klavirja pri prvem delu izvalil vse zvoke, ki jih je bilo možno izvabiti, je paleto zvoka v Debussyjevem ciklusu

Otroški kotichek, v skladu s stilom (impresionizem), še razširil na skoraj neslišne in mestoma že kar hrumeče momente.

Da je Bogino eden tistih umetnikov, pri katerem skorajda ne opazimo instrumenta, temveč samo njega in glasbo, nas je prepričala njegova izvedba *Preludija op. 32/12 v gis-molu* in *Etude – tableaux op. 39/9 v D-duru* Sergeja Rahmaninova. Obe skladbi, tehnično sicer zelo zahtevni, sta pod njegovimi rokami zazveneli kot nekaj, kar je zanj povsem samoumevno. Z glasbo sta postala eno.

Drugi del koncerta je obsegal še eno Schumannovo mladostno delo, *Kreisleriano op. 16*, obsežno in karakterno zelo razgibano delo. Zdi se, da je Bogino nagnjen k izbiri skladb, ki mu nudijo možnost raziskovanja različnih razpoloženskih atmosfer.

Pohvalno je, da se je tega izjemnega glasbenega dogodka udeležilo precej ljudi iz različnih koncev Slovenije, med njimi tudi kar nekaj učencev glasbenih šol, torej bodočih glasbenih generacij, za katere je velikega pomena, da pridejo v stik z vrhunskimi interpreti.

Umetnik Konstantin Bogino se je nad mestom Ptuj, za katerega pravi, da ima zaradi arhitekture in zgodovine močan umetniški naboj, zelo navdušil. Pripravljen je pomagati in mesto vključiti v evropsko glasbeno festivalsko mrežo. Povezali bi se lahko npr. z Mahlerjevim festivalom v Celovcu in festivalom klasične glasbe v Bergamu v Italiji, katerega umetniški vodja je.

Društvo za glasbeno umetnost Arsana vabi k novim glasbenim dogodkom in delavnicam

V naslednjih mesecih bo Arsana gostila še odlično vokalno zasedbo *Perpetuum Jazzile* (16. november 2007), pripravili bodo *Novoletni koncert opernih duetov in muzikalov*, se sprehodili *Od tišine do glasbe z Juretom Ivanušičem* ter predstavili mnoge druge uveljavljene domače in tuje glasbene umetnike.

Ponovno se začanja tudi glasbeno izobraževanje za mlado-stnike, študente in odrasle pod mentorstvom akademsko izobraženih profesorjev in aktivnih

glasbenikov. Izobraževanje poteka v prostorih društva na Ptuj, redno ali v okviru delavnic. Vsem tistim, ki so zaključili osnovno glasbeno šolanje in želijo svoje znanje nadgrajevati, in odraslim, ki želijo uresničiti svoja otroška glasbena hrepenenja, ponuja društvo možnost, da uresničijo sanje zdaj. Vpis na program klavir, solo petje, kitara, bas kitara in tolkala je možen čez vse leto. Učni program je fleksibilen in poteka v veliki meri prilagojen željam posameznika, ki ima možnost spoznati različne glasbene zvrsti od **klasike, musicalov, jazz, popa, etna in rocka**.

Poseben poudarek in veliko truda pa so v društvu posvetili novosti letošnjega leta. Program **Art-recreo** ponuja ustvarjalno sprostitev skozi umetnost in je v tujini že dobro znana praksa, pri nas pa iz leta v leto pridobiva več navdušencev. Udeleženci bodo s pomočjo umetnostnih medijev, kot so glasba, ples, drama in likovno ustvarjanje, spoznali različne sprostitevne tehnike. Dejavnost poteka redno v prostorih društva Arsana in je namenjena vsem generacijam. Šele aktivna, ustvarjalna sprostitev je predpogoj za vsakršno drugo zadovoljstvo.

Člani društva Arsana se želijo ob tej priložnosti udeležencem programov, drugim posameznikom, donatorjem in partnerjem zahvaliti za pomoč pri vseh uspešno izvedenih projektih in vabijo, da jih obiščete na spletni strani www.arsana.si.

Knjižna zapuščina Ivana Potrča

V ptujski knjižnici so se poklonili velikemu pisatelju

Po tem, ko se je ptujska knjižnica, imenovana po Projaku, pisatelju in dramatikumu Ivanu Potrču, leta 2000 preselila v obnovljene in veličastne prostore nekdanjega Malega gradu, se tod venomer kaj dogaja. Zaposleni se namreč trudijo, da je za kulture željne poskrbljeno z različnimi razstavami in ostalimi vrhunskimi dogodki. 4. oktobra so vabili na slovesnost ob odprtju spominske sobe in knjižne zapuščine Ivana Potrča.

Besedilo in foto: **Bronja Habjanič**

Osrednja kulturna ustanova na Ptuj se od leta 1993 imenuje po domačinu Ivanu Potrču, ki je zdaj dobil še posebno spominsko sobo. Potrčevo zasebno knjižno zapuščino je knjižnici že leta 1998 podarila njegova soproga, mladinska pisateljica **Branka Jurca**. »Zbirka, ki je sedaj dokončno urejena v skladu z bibliografskimi pravili in dostopna vsem za nadaljnje proučevanje, šteje kar 2.292 enot in obsega domačo literaturo, ki je najštevilčnejša, pestra pa je tudi izbira tujejezične literature v makedonskem, ruskem, nemškem, madžarskem, angleškem,

periodični tisk, veliko knjig pa vsebuje tudi razna posvetila,« je na slovesnosti med drugim povedala vodja projekta **Božena Kmetec - Friedl**.

Potrč je že ob vstopu v literarni svet pisal o kočarski lakoti, garanju pri mlačvi, kopanju na strminah. Vse to priča o njegovi globoki socialni prizadetosti. Večkrat je dejal, da nikoli ne bo mogel mirno presojati brez razburjenja, ostati hladen in neprizadet. Doživetje rodne pokrajine, okolice, kjer je prevladoval siromašni kmečki proletarijat v veliki materialni in duhovni stiski, boji za vsakdanje pre-

žbor je poskrbel za glasbene skladokusce. Na odprtje spominske sobe pa so v knjižnico povabili tudi Potrčeve sorodnike.

Ivan Potrč

Potrč se je rodil 1. januarja 1913 v Štukih pri Ptuj v revni kajžarski družini z desetimi otroki. Družina se je težko prebijala skozi življenje. Trdo delo na kmetiji je na začetku prejšnjega stoletja še poslabšala gospodarska kriza. Zaradi pomanjkanja denarja za plačilo dninarjev so morali za delo na kmetiji že zgodaj poprijeti domači otroci. Gospodarska kriza, težko življenje in prihajajoči hitlerizem ter izkoriščanje malega človeka mladega Ivana, ki je bil takrat še dijak, niso pustili neprizadete. Upanje v boljšo prihodnost je videl v ideji komunizma in se zato pridružil ptujski partijski organizaciji. Njegovo politično delovanje tedanjim oblastem ni ostalo skrito. Zaradi raznosa letakov so ga vklebili v verige in odpeljali v Ljubljano ter ga v sled njegovemu komunističnemu delovanju obsodili na enajst mesecev zaporne kazni. Od tega jih je šest presedel v samici. V zaporu so nastali osnutki za poglavitna dela, kot je denimo roman *Na kmetih*. Pred tem so ga leta 1934 tik pred maturo izključili iz gimnazije in mu onemogočili šolanje tudi na drugih šolah. Vendarle je maturo kasneje uspešno opravil kot privatist. Tik pred 2. svetovno vojno, v letih 1938–1941, se je preselil v Ruše in začel

delati kot novinar pri mariborskem Večeru. Sodeloval je v naprednih kulturnih društvih in bil tajnik umetniškega kluba v Mariboru. 2. svetovna vojna ga je zajela v Skopju, od tam pa se je prebil na Ptuj in nato v Ruše. Vključil se je v ilegalno svobodno gibanje. Leta 1941 ga je aretirala gestapo in odpeljan je bil v koncentracijsko taborišče v Mauthausen. Od tam se je zatekel v Gradec, kjer je povezoval pregnance s partizanskim gibanjem v domovini. Sam se je v domovino vrnil leta 1943 in se pridružil partizanom. Med vojno je od leta 1943 delal v Agitpropu na Gorenjskem, na Rogu v uredništvu Ljudske pravice, na Bazi 20, kasneje pa v osvobojenem Beogradu, v uredništvu slovenskega časnika Domovina in v uredništvu Borbe. Po koncu vojne je bil njen dopisnik v Ljubljani, sourejal pa je tudi Ljudsko pravico. V letih 1947 do 1972 je bil urednik, glavni urednik in od leta 1972 direktor založbe Mladinska knjiga. Leta 1977 je postal dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, leta 1983 pa njen redni član. Dvakrat je prejel Prešernovo nagrado – leta 1947 za *Kreflovo kmetijo* in leta 1955 za roman *Na kmetih*. Preizkusil se je tudi v režiji Cankarjevih *Hlapcev* in *Pohujšanju v dolini Šentflorjanski*, kot scenarist pa je sodeloval pri filmih *Svet na Kajžarju*, *Pastirci* in *Ko zorijo jagode*. Njegovi sodobniki so bili Prežihov Voranc, Miško Kranjec in Anton Ingolič. Slednji je bil njegov profesor in mentor. Spodbujal ga je, da je odziv na socialne krivice in svoje politično prepričanje izrazil v literarnih delih.

Potrčeva najpomembnejša dela: *Kopači* (1933), *Sin* (1937), *Svet na Kajžarju* (1948), *Na kmetih* (1954), *Zločin* (1955), *Nesmielčno življenje* (1965), *Onkraj zarje* (1966), *Trilogija o Kreflih* (1968), *Na verne duše* (1973), *Imel sem ljubi dve* (1976), *Ko smo se ženili* (1983), *Tesnoba* (1991).

Po otvoritveni slovesnosti so si obiskovalci z zanimanjem ogledali Potrčevo zapuščino.

srbohrvaškem, albanskem, poljskem in češkem jeziku. Precej knjig je Potrč dobil tudi v dar v času svojega službovanja kot urednik in novinar. V sami zbirki najdemo samo tri njegova avtorska dela – *Onkraj zarje*, *Zločin in Pisateljsko delo Jožeta Kerenčiča*. Zbirka vsebuje tudi nekaj antikvarnih izdaj, kar 53 knjig je iz 19. stoletja, faksimiliranih izdaj je šest, vmes najdemo tudi razne enciklopedije in

živetje, lastno doživetje trdega kmečkega dela in vse krivice so oblikovali njegov značaj in močno vplivali na njegovo delo. Postal je utemeljitelj socialnega realizma, značilnega za severovzhodno Slovenijo.

Na slovesnosti sta odlomke iz Potrčevih dramskih besedil interpretirala **Iva Krajnc**, članica Mestnega gledališča ljubljanskega, in **Igor Samobor**, član ljubljanske Drame. Komorni moški

Aleš Šteger – prejemnik Rožančeve nagrade za knjigo Berlin

Aleš Šteger je pesnik, pisatelj, urednik, prevajalec, umetnostni kritik in samostojni kulturni delavec. Rodil se je leta 1973 na Ptuj. Konec septembra je Šteger za knjigo *Berlin* prejel nagrado Marjana Rožanca za najboljšo knjigo esejev zadnjih dveh let. Ob izidu njegove nove knjige so v Leposlovni dvorani Knjižnice Ivana Potrča pripravili literarni večer. Vodil ga je Vladimir Kajžovar, pogovor s pesnikom pa so popestrili tudi z glasbenim programom, v katerem sta nastopili flavtistka Urška Ljubec in pianistka Cecilija Emeršič.

Besedilo in foto: **Bronja Habjanič**

Najnovejša knjiga Aleša Štegra je nastala v času njegovega bivanja v nemškem mestu Berlin. Avtor se v njej ukvarja z razmerji med mestom, zavestjo in besedilom. Opisuje ga kot mesto Prusov, Turkov in Židov, sanjačev in snobov, kot mesto Poljakov in mesto Američanov, mesto plesalcev salse in mesto gejev, debelih delavcev in uniformiranih prodajalk, mesto psov in smeti, mesto brezposelnih artistov in mesto prezaposlenih Halsabschneiderjev. Knjiga je plod Štegrovega enoletnega bivanja v tem mestu. Prinaša petintrideset zaključenih krajših besedil. Skupni označevalec je prostor nove, hitro spreminjajoče se nemške prestolnice, ki kljub velikim spremembam ne more in predvsem tudi noče maskirati

ran preteklosti, marveč jih s postavljanjem novih temeljev na odkritem soočanju z zgodovino vedno znova reaktualizira. Avtor je svoje sprehode po mestu dokumentiral v seriji fotografij, ki so dodane besedilom. Tako se knjiga odpira na več načinov, ne le skozi besedilni, marveč tudi skozi vizualni medij.

Štegrovo dosedanje delo zaznamujejo zlasti pesniške zbirke. Leta 1995 je izdal svoj pesniški prvenec *Šahovnica ur*, leta 1997 zbirko *Kašmir*. Leta 1999 je izšel njegov popotniški roman *Včasih je januar sredi poletja*, ki pomeni poskus vzpostavitve poezije in proze, dokumentarnosti, pripovednosti in lirskosti, leta 2003 je sledila pesniška zbirka *Protuberance*, leta 2005 pa še izbor poezije z zgoščenko *Kamen*

in pesniška zbirka *Knjiga reči*. Pri Študentski založbi Šteger ureja knjižno zbirko *Koda* in za revijalne ter knjižne objave prevaja leposlovje in esejistiko, pretežno iz nemščine (Gottfried Benn, Michael Donhauser, Peter Huchel, Pablo Neruda in drugi). Je tudi pobudnik mednarodnega pesniškega festivala v Medani, v letih od 1996 do 2004 je bil njegov programski vodja.

Za svoje delo je avtor poleg zadnje, Rožančeve, prejel že več nagrad. *Šahovnice ur* so bile nagrajene na Slovenskem knjižnem sejmu leta 1995, za *Kašmir* je leta 1998 dobil Veronikino nagrado, leto pozneje je prejel Petrarkino nagrado za mlajše ev-

ropske avtorje, lani pa Književno žezlo društva makedonskih pisateljev. Letos je bil za zbirko *Knjiga reči* nominiran tudi za nagrado Prešernovega sklada. Aleš Šteger je tudi prejemnik prestižnih štipendij ameriške fundacije Abraham Woursell za leto 2001 ter nemških Akademie Schloss Solitude za leto 2002 ter DAAD – Kuenstlerprogramm, 2004. Je eden najprepoznavnejših evropskih pesnikov svoje generacije, njegovo poezijo so objavili v več kot 200 mednarodnih literarnih revijah in časopisih, njegove knjige pa so doslej prevedli v slovaščino, češčino, hrvaščino, bolgarščino in nemščino.

DRUŠTVO ARS VITAE društvo za pomoč odvisnikom od nedovoljenih drog

- svetovanje in pomoč odvisnikom, staršem, osipnikom, žrtvam nasilja in zlorab, dolgotrajno brezposelnim in vsem drugim družbeno izključenim posameznikom ... -

Petek, 26. oktober
20:00, romanski palacij ptujskega gradu
Otvoritev 6. festivala VINO ni voda
- nastop zbora Osti Jarej
- pozdrav vinske kraljice
- predstavitev ptujske vinske kleti

Sobota, 27. oktober
20:00, Hotel Park
Predstavitev vinarstva Puklavec

Petek, 2. november
20:00, Hotel Park
Predstavitev vinarstva Kos

Sobota, 3. november
20:00, vinski hram Ptujske kleti
- predstavitev penin ptujske vinske kleti
- ogled Ptujske kleti

Program festivala VINO ni voda

Nedelja, 4. november
14:00, izlet na turistično kmetijo Čurin, Kog (odhod izpred železniške postaje Ptuj)

Četrtek, 8. november
20:00, Hotel Mitra
Predstavitev vinarstva Hlebec

Petek, 9. november
20:00, Hotel Mitra
Predstavitev vinarstva Zlati grič

Sobota, 10. november
20:00, Slovenski trg
- Študentsko martinovanje
- koncert skupine Modrijani

Klub ptujskih študentov

Fotografske zgodbe sveta popotnice Benke Pulko 1997 – 2002 – 2007

Svetovna popotnica in fotografinja, Slovenka leta 2003, Ptujčanka Benka Pulko je v obdobju med letoma 1997 in 2002 kot prvi človek na svetu sama prepotovala vseh sedem celin sveta z motorjem. Edinstven in (morda) neponovljiv dosežek je Benka Pulko vestno in zavzeto dokumentirala s fotoaparatom in nastal je megalomanski opus fotografij (okrog 35.000 posnetkov), umetniške in dokumentarne vrednosti. Del fotografij je Benka objavila tudi v knjigi *Po Zemlji okoli Sonca*, ki je bila nagrajena z velikim krilatim levom za najboljšo skupno izvedbo knjige leta 2003 v Sloveniji.

Stanka Gačnik

Foto: Boris Farič

Letos – 19. junija 1997 se je podala na pot in vrnila 10. decembra 2002 – mineva 10 let, odkar je Benka Pulko pričela svoje popotovanje in z motorjem krenila s Ptuja na pet let in pol trajajočo odisejajo okoli sveta. Mala obletnica velikega dogodka. Zato smo v Miheličevi galeriji na Ptuj pripravi razstavo umetniških fotografij z vseh sedmih kontinentov sveta. Na ogled smo postavili tudi osebne predmete, spominke in spomine s potovanja, ki so za zmeraj zaznamovali pomemben del življenja Benke Pulko, kjer ne manjka niti njen edini spremljevalec – motor!

Popotnica in fotografija. Sopotnika, ki se hote ali ne hote merita, priznavata, spogledujeta, dopolnjujeta ... in tudi izključujeta že poldrugo stoletje, odkar pač obstaja fotografija. Popotništvo je seveda mnogo, mnogo starejše. Fotografija kot tehnično zrcaljenje sveta s spoznavanjem likovnih elementov in osebnoiz-

povednih doživetij umetnikov je postala že zdavnaj enakovredna likovna smer, ki je ne moremo več spregledati ali definirati kot manj vreden umetniški medij znotraj likovne umetnosti.

Fotografski zapisi sveta, dogodkov in ljudi Benke Pulko so močno podkrepili z osebnim doživetjem ter subtilnim videnjem in občutenjem pokrajine, ljudi, otrok, predmetov ... Zemlja, pokrajina, ljudje, srečavanja, odhajanja ... veselje, žalost, strah, ljubezen, pomilovanje, sočutje, lepota, pogum ... Ali ne občutimo vsega naštetega, ko gledamo obsežen fotografski opus Benke Pulko in hkrati potujemo z njo po daljnih, skrivnostnih deželah ter srečujemo ljudi mnogoterih obrazov in usod? Ali ni to tudi edini namen čudovitih popotniških fotografij, kjer fotografinja imenitno ujame bežen trenutek, izbran motiv, slikovit pogled, skrivnostni detajl, da nam pred očmi predvsem lastno opazovanje,

Popotnica Benka Pulko in župan MO Ptuj, ki je odprl razstavo.

gledanje in dojemanje nam skupnega, a hkrati različnega sveta? Ob tem nam skoraj postane nepomembno, kakšna je tehnika fotografiranja, ali se popotnica spozna na pravilno kadriranje in fokusiranje, ali pozna osnovno abecedo fotografiranja in tehnično usposobljenost ... Čeprav seveda poznavalsko, domala profesionalno obvlada vse naštetost in ima izostren pogled ter čut za kvalitetno fotografsko gledanje in opazovanje življenja okrog sebe. S preciznim poznavanjem svetlobnih efektov, pravilno perspektivo in klasičnim likovnim pristopom je skozi objektiv spremenila videno realnost v povsem drugače občuteno slikovno polje, ki nas vodi v novo, še nepoznano zgodbo ali zgodbe.

Fotografija. Večni, nemi in zelo povedni spremljevalec našega vsakdana, hipnih trenutkov, iz-

povednih hotenj, popotniških odisejad ..., zapisana in za-beležena. Benka Pulko nas s pomočjo fotografije nagovori in opozori na zelo pomembno dejstvo v življenju. Ko ne vidimo in ne prepoznamo malih detajlov v pokrajini, na ljudeh ali predmetih, ko jih ne (z)moremo opaziti v tem globalnem svetu in v svetu množičnih posploševanj, ki drvi skupaj z nami kdo ve kam, gre mimo nas zelo veliko dragocenih in nikoli povrnjenih trenutkov življenja. Benki jih je uspelo ujeti s fotografijo in jih zaustaviti ter jih na simboli način povrniti. Za danes in jutri, za nas in naše potomce, za večne zgodbe o pogumnih in vztrajnih ljudeh, ki znajo in zmorejo, predvsem pa si upajo!

Svet je lep. In naj tak ostane, tudi z našo pomočjo.

Kruh na Slovenskem – dediščina, hrana in simbol

»Kdor košček kruha zametuje, večkrat drobtinic potrebuje«

Šesto leto prehojene poti so članice Društva gospodinj Jezero počastile z razstavo o kruhu, s katero so opozorile na kruh kot vrednoto skozi 19. in 20. stoletje na Slovenskem. Lično razstavo krušnih izdelkov, ki so jim dodale še različna ročna dela članic društva, si je bilo mogoče ogledati 29. septembra v Domu krajanov Budina - Brstje, kjer se tudi redno sestajajo in družijo ob številnih aktivnostih.

Besedilo in foto: Bronja Habjanič

V hladnejših letnih časih se članice Društva gospodinj Jezero sestajajo tudi po večkrat mesečno. Vsak drugi ponedeljek šivajo, kvačkajo in pletejo, pod vodstvom učitelja Pignarja pa se učijo tudi novih kuharskih spretnosti. Čeprav društvo ne šteje veliko članic, to nikakor ni merilo njihove aktivnosti. Doslej

so pripravile že štiri razstave. Venomer pa se trudijo, da bi na primeren način obudile kulturno dediščino naših prednikov. Letos je za njimi že uspešno izvedeno pustovanje, domačini pa jih cenijo tudi po dobro organiziranem vsakoletnem domačem prazniku kolin, kjer se zbere mnogo ljudi, ki poskušajo in okušajo jedi, ki

Marija Cvetko, predsednica Društva gospodinj Jezero, med krušnimi dobrotami na desni in izdelki ročnih del na levi strani.

so jih jedli nekoč, danes pa žal vse manj.

S tokratno razstavo so članice društva želele opozoriti na pomen kruha v vsakdanji prehrani ljudi nekoč in tudi danes. »Nekoč je kruh človeku pomenil osnovno dobrino za preživetje, blaginjo in spoštovanje. Skozi stoletja je svojo vlogo izgubil,

dandanes pa se zavest o kruhu ponovno prebuja,« je na otvoritvi razstave povedala **Marija Cvetko**, predsednica Društva gospodinj Jezero.

Vse krušne izdelke, od raznih potic, keksov, kokosovih in orehovitih rogljičkov, rumovih rezin, janeževih upognjencev, linških krafeljev, krhkih osmic, rženega kruha, orehove potice, slanikov, čebulnega in koruznega kruha, rozinovitih rezin, kraljevske pogache, buhtelnov, sadne, pehtra-

nove, orehove potice in potice s skuto, domačega prijatelja, kokosove potice, koruzne zlivanke, medenjakov, breskvic in še kakšno omamno dišečo dobroto, so pripravile na popolnoma naraven način, brez vsakršne kemije in škodljivih dodatkov. Ajdovo torto so denimo pripravile po receptu iz prve kuharske bukve Valentina Vodnika.

Rdeči noski v ptujski bolnišnici obiskali male bolnike

Dokazujejo, da pregovor *Smeh je pol zdravja* drži!

Rdeči noski, društvo za pospeševanje veselja do življenja za bolne in trpeče ljudi, ki v Sloveniji deluje od leta 2004, se je v septembru odpravilo na svojo prvo turnejo klovnov zdravnikov po 12 slovenskih bolnišnicah z otroškimi oddelki. Osnovni cilj Rdečih noskov – klovnov zdravnikov je bil v sklopu turnee obiskati prav vsakega otroškega pacienta. Turneja, ki jo je s finančno donacijo in organizacijsko pomočjo omogočila Zavarovalnica Generali, je trajala od 4. do 26. septembra.

Besedilo in foto: **Bronja Habjanič**

Že v začetku 20. stoletja so posamezni zdravniki in terapevti poskušali pacientom v bolnišnicah nuditi duševno oporo s pomočjo humorja in klovnovske maske. Prvi profesionalni program s klovni v otroških bolnišnicah je bil ustanovljen leta 1986 v ZDA – tam sedaj nanj gledajo kot na samoumevni sestavni del bolnišničnega vsakdanjika. Ideja se je kmalu prijela tudi v Evropi, kjer v več državah paciente v bolnišnicah obiskujejo za to posebej usposobljeni klovni. Posvetijo se vsakemu pacientu posebej – primerno njegovemu individualnemu zdravstvenemu stanju. V Avstriji je bilo poleg društva Rote Nasen, ki je v letu 2004 praznovalo deseto obletnico obstoja, leta 2003 ustanovljeno še društvo Rote Nasen International, ki pomaga pri ustanavljanju podobnih društev po vseh državah v Evropi. V Sloveniji je veliko zanimanje za projekt klovni-zdravniki pokazala naša edina diplomirana klovnesa **Eva Škofič - Maurer**. Z avstrijskim društvom se je povezala že pred leti, z njeno pomočjo ter s po-

močjo Rote Nasen International društva iz Avstrije pa je projekt Rdeči noski, klovni-zdravniki v Sloveniji pred tremi leti tudi zaživel. Društvo je na avdiciji izbralo umetnike, bodoče klovne-zdravnike.

V sklopu turnee so Rdeči noski obiskali in razveselili najmlajše bolnike v čisto vseh slovenskih bolnišnicah z otroškimi oddelki, in sicer v Novi Gorici, Novem mestu, Slovenj Gradcu, Murski Soboti, Celju, Trbovljah, Brežicah, Izoli, Mariboru, Ljubljani, Jesenicah in na Ptuj. Vsako od omenjenih bolnišnic sta obiskala dva hudomušna klovna-zdravnika. Z izvedeno turnejo so Rdeči noski želeli doseči, da bi leta prerasla v redne tedenske "smehoterapije" vsake bolnišnice, ki bi obarvala temne bolnišnične dneve in vsem otrokom pomagala do čimprejšnje ozdravitve. Pred samim nastopom se klovni preoblečejo v vesele zdravnike, se naličijo in pripravijo rekvizite; improvizirane zdravstvene naprave, balone, žonglerske in čarodejske rekvizite, glasbila ipd. Klovni-zdravniki tesno so-

Veseli ob obisku Rdečih noskov

delujejo z bolnišničnim osebjem, ki jim posreduje vse nujno potrebne informacije o malih pacientih. Tako klovni že vedo, na čigava vrata trkajo, kako hudo je otrok bolan (koliko je občutljiv na zunanje vplive), koliko je star (s čim ga bodo najprimerneje zabavali), njegovo ime (za bolj pristen odnos) in posebnosti (ima mogoče rojstni dan, si česa posebej želi, ga je česa strah ipd.) Vstopijo šele, ko jih mali pacient povabi v sobo. Tako je otrok v poziciji tistega, ki odloča. Glede na široko paleto znanja in izkušenj se izmenjujejo ples, glasba, žongliranje, čarodejstvo in pantomima, odvisno od vsakega posameznega otroka in njegovega odziva.

Rdeči noski – klovni zdravniki vsako sredo redno obiščejo Pediatrično bolnišnico v Ljubljani, kjer izvajajo zanimive, otrokovi starosti prilagojene vizite na štirih oddelkih – hematookolo-

škem, nevrološkem, nefrološkem in dializnem, vsak torek pa se podajo na pot tudi do mariborske bolnišnice. Ptujsko bolnišnico so Rdeči noski v sklopu svoje turnee obiskali kot zadnjo. Čeprav so obiski Rdečih noskov tedenski že v dveh največjih slovenskih bolnišnicah, pa je vse skupaj še zmeraj pogojeno s financami. Ob obisku ptujske bolnišnice je njen direktor **Robert Čeh** obljubil, da bodo poskušali najti sponzorje in donatorje, da bi Rdeči noski male paciente še kdaj obiskali, saj tisti stari rek, da je smeh pol zdravja, še kako drži, čemur pritrjuje tudi predstojnik otroškega oddelka **Andrej Levanič**. Otroci po besedah Levaniča v ptujski bolnišnici v povprečju ležijo le dobre tri dni, saj se trudijo, da bi jih čim prej pozdravili in jih vrnili v domačo oskrbo. Ob našem obisku se je tam zdravilo 15 otrok.

Ptujska porodnišnica bogatejša za nov CTG-aparat

Letno se v naši porodnišnici rodi blizu 900 otrok!

Na oddelku za ginekologijo in porodništvo Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča je bilo 25. septembra še posebej slovesno. Družba Telekom Slovenije je v okviru svoje letošnje donatorske akcije, ki poteka pod nazivom *Danes sem slišala tvoj srček*, ptujski porodnišnici podarila t. i. kardiotokograf. Gre za napravo, ki je nepogrešljiva pred in med porodom, saj omogoča spremljanje otrokovega in materinega srčnega utripa, delovanje maternice, materinega krvnega tlaka in nasičenosti krvi s kisikom. Z dodatno ultrazvočno sondo je mogoče spremljanje dvojčkov, aparat pa omogoča tudi generiranje alarmov in shranjevanje ter snemanje podatkov o stanju matere.

Bronja Habjanič

»Telekom kot vodilni slovenski nacionalni operater elektronskih komunikacij že vrsto let spremlja različne humanitarne dejavnosti. Spremljamo razne nepridobitne organizacije, ki skrbijo za kva-

liteto življenja, za pomoč ljudem v stiski in podobno. V letošnjem letu se je Telekom iz podobnih razlogov odločil za to akcijo, in sicer da donira napravo CTG vsem 14 slovenskim porodniš-

nicam,« je v svojem govoru ob predaji aparata povedal **Jože Zidarič**, direktor prodajne enote Telekom Maribor.

Robert Čeh, direktor ptujske bolnišnice, je bil donacije seveda zelo vesel. *»Kolikor vem, vrednost takšnega CTG-aparata znaša med 8.000 in 9.000 evrov, kar bi za nas predstavljalo velik finančni zalogaj, ki bi si ga še ob številnih drugih napravah, ki jih v bolnišnici potrebujemo, težko privoščili.«*

Do sedaj je porodnišnica sicer premogla nekaj takšnih aparatov, a žal so vse že precej stare in bodo počasi odslužile svoje, kar je še en razlog več, da je bil nov CTG nujno potreben, pojavljala pa se je še dodatna težava. **Sašo Djukanovič**, predstojnik gine-

kološko-porodniškega oddelka, je povedal, da je *»problem nastal takrat, ko je istočasno rojevalo več nosečnic, saj niso mogli spremljati vseh hkrati.«*

Svojo donatorsko akcijo je Telekom Slovenije pričel maja letos v postojnski porodnišnici, do sedaj pa so CTG že prejele porodnišnice v Mariboru, Kranju, Novem mestu, Jesenicah, Izoli, Šempetru pri Novi Gorici, Celju in Ptuj. V jesenskem delu akcije bo Telekom s CTG-napravo obdaril še trboveljsko, brežiško, murskosoboško in slovenjgraško porodnišnico, akcijo pa bo sklenil v ljubljanski porodnišnici. Po besedah Zidariča bodo zanj namenili med 120.000 in 130.000 evrov.

Donatorska akcija aparatov bele tehnike

Lions klub Ptuj, ki letos praznuje svojo 10-letnico obstoja, je 8. oktobra ob zaključku donatorske akcije aparatov bele tehnike pripravil novinarsko konferenco, ki je potekala v nedavno odprtem Park hotelu, kjer imajo Lionsi po novem tudi svoj sedež. Povezoval jo je **Branko Brumen**.

Besedilo in foto: Bronja Habjanič

Podjetje Dar, d. o. o., se je ob svoji 10-letnici delovanja trgovine El-dar odločilo za posebno akcijo, s katero so želeli pomagati tistim, ki so v našem okolju pomoči najbolj potrebni. Lions klub jim je priskočil na pomoč kot koordinator akcije, ob svoji 40-letnici obstoja pa se je akciji pridružilo še podjetje Senčar in Gorenje iz Velenja. Skupaj so kar 30 družinam z območja Halož, Slovenskih goric in Ptuja donirali štedilnike, hladilnike in pralne stroje. Družine, ki so jim bili podarjeni aparati, so izbrali v sodelovanju s Centrom za socialno delo. Nekaj jih je predlagalo tudi Društvo za cerebralno paralizo Sonček. Razumljivo je, da ti ljudje, ki že tako živijo v težkih življenjskih razmerah, pozornosti medijev niso želeli.

Jurij Šarman, predsednik Lions kluba Ptuj, je ob tej priložnosti povedal, da so člani društva sami pomagali pri razvoju aparatov, opravljenih pa je bilo kar 31 ur prostovoljnega dela. **Brigita Pulko**, predsednica Sončka, Društva za cerebralno paralizo Ptuj-Ormož, se je v svojem imenu in v imenu vseh družin, ki so jih predlagali sami, iskreno zahvalila. *»Če je le možno, si takšnih in podobnih akcij želim tudi vnaprej,«* je še dodala. Lions klub in društvo Sonček sicer že sedem let sodelujejo pri tradicionalnem projektu novoletne obdaritve socialno ogroženih družin, vsako leto pa na posebni božično-novoletni stojnici Lionsi v humanitarne namene prodajajo izdelke varovancev društva. Tudi **mag. Miran Kerin**, direktor Centra

Na sliki so z leve: mag. Miran Kerin, direktor CSD Ptuj, Brigita Pulko, predsednica društva Sonček, Branko Brumen, predstavnik za stike z javnostjo pri Lions klubu, Jurij Šarman, predsednik Lions kluba Ptuj, Robert Kokol, podjetje Dar, d. o. o., in Milan Senčar, 1. podpredsednik Lions kluba Ptuj.

za socialno delo, je pozdravil idejo tokratne akcije: *»Lahko bi se sicer podaril denar in podelil v humanitarne namene, ampak tako izvirne ideje, kot je donacija 30 gospodinjskih aparatov in televizije za Varno hišo, pa že dolgo nisem bil deležen. Samo upam lahko, da tovrstna akcija ni zadnja, skoraj prepričan pa sem, da ni tako. Hkrati pa vam dajem tudi moralno spodbudo za še*

kakšno podobno izvirno zamisel.« **Robert Kokol**, lastnik podjetja Dar, d. o. o., je povedal, da so se z veseljem priključili tej akciji, v sodelovanju s podjetjem Gorenje pa so dobili še posebne pogoje pri nakupu aparatov. *»Mislim, da ta akcija ne bo zadnja in da bo v našem podjetju postala tradicionalna,«* je še bilo slišati.

Milan Senčar iz podjetja Senčar, d. o. o., ki je hkrati tudi prvi

podpredsednik Lions kluba, pa je povedal, da si je, glede na to, da je aktiven član kluba že kar nekaj let, tudi sam prizadeval, da se s svojim podjetjem, ki že 40 let deluje na področju elektrotehnike, vključi v to akcijo in pomaga po svojih zmožnostih.

Ob zaključku novinarske konference so zbrani Varni hiši na Ptujju še simbolično predali

televizijski sprejemnik. Za razvoz gospodinjstev aparatov sta poskrbeli podjetji Dar in Senčar. **Branko Brumen** je še povedal, da v klubu upajo, da bo v prihodnje še kakšno domače podjetje sledilo vzoru omenjenih, Lionsi pa so še enkrat več dokazali, da so v klubu zbrani ljudje, ki jim je resnično mar tudi za tiste, ki pomoč dejansko potrebujejo. Na

lovorikah svojega 10-letnega dela zagotovo ne bodo počivali, saj so se že vključili v novo akcijo, v kateri bodo Pokrajinskemu muzeju priskočili na pomoč pri ureditvi dvigala za invalide. Ob koncu leta bodo že tradicionalno, v sodelovanju z Ozaro, Sončkom in Zavodom dr. Marijana Borštnarja iz Dornave, organizirali prodajne humanitarne božično-novoletne

stojnice, obdarili bodo socialno šibke družine, februarja prihodnje leto organizirali tradicionalno Obarijado, ob svojem jubileju pa pripravili še slavnostno akademijo in izdali zbornik. To bo na nek način primerna zahvala vsem tistim, s katerimi so v desetih letih obstoja sodelovali v številnih dobroteljskih akcijah.

Posvet pred delavskimi demonstracijami v Ljubljani

V prostorih Območne organizacije Zveze sindikatov Slovenije je 10. oktobra potekala novinarska konferenca o usklajevanju (dvigu) plač zaposlenim v Sloveniji in protestnem shodu, ki bo potekal v soboto, 17. novembra. Glavno besedo so imeli predsednik ZSSS Dušan Semolič, sekretar Milan Utroša in sekretar ZSSS Ptuj Boris Frajnkovič.

Staša Cafuta

Za evropsko formulo povečevanja plač

»V Sloveniji imamo že vse evropsko, od cen in norm do menedžerskih plač in nagrad članom nadzornih svetov, samo plače še zdaleč niso na evropski ravni. Zato sindikalisti zahtevamo, da začnejo tudi pri nas plače rasti po evropski formuli. V domala vseh razvitih evropskih državah plače usklajujejo z rastjo inflacije in z rastjo produktivnosti,« je na posvetu dejal predsednik ZSSS Dušan Semolič. »Ker delodajalci na evropsko formulo za usklajevanje plač ne pristajajo, smo na konferenci ZSSS razširjeni z organi sindikatov dejavnosti sklenili, da bomo 17. novembra v Ljubljani organizirali velike demonstracije za povečanje plač.« Po Semoličevih besedah bodo na demonstracijah sodelovale domala vse sindikalne centrale v Sloveniji, saj so sindikati skupaj močnejši. Organizatorji na demonstracijah pričakujejo tudi veliko študentov, mladih in upokojencev, saj se s plačami in njihovo rastjo usklajuje tudi rast pokojnin in štipendij. Demonstracije za višje plače v Ljubljani bodo zato tudi izraz medgeneracijske solidarnosti med slovenskim delavstvom, mladino in upokojenci.

Po Semoličevem mnenju je

sedanji trenutek še posebej primeren za uveljavitev evropske formule usklajevanja plač, saj slovensko gospodarstvo beleži visoko rast, dobički se povečujejo (lani so se povečali za 26 odstotkov), plače po individualnih pogodbah so se dvignile, močno pa so se povečale tudi plače menedžerjev in nagrade članov nadzornih svetov. »V sindikatih se zavedamo, da ne moremo čez noč terjati evropskih plač. Terjamo pa, da začnemo uporabljati evropsko formulo za usklajevanje in rast plač, ker je to edina pot, da pridemo do evropskih plač,« še poudarja Semolič. »Če nam tega ne bo uspelo izboriti sedaj, ko je v gospodarstvu konjunktura, bodo plače delavcev v Sloveniji še zelo dolgo zastajale za plačami delavcev v razvitih evropskih državah, za kar ni nobenega utemeljenega razloga.«

Po besedah akterjev bodo sindikati v borbi za višje plače uporabili vsa legitimna sredstva sindikalnega boja. Če delodajalci zahtevam delavstva na demonstracijah ne bodo prisluhnili, bodo sindikati januarja organizirali splošno stavko v slovenskem gospodarstvu. »Če povišanja plač ne bomo dosegli zlepa, ga bo treba doseči zgrda,« opozarja Semolič. »Zavedamo se, da stavka podjetjem in delo-

dajalcem povzroča škodo in da zmanjšuje njihove dobičke. Vendar pa nekatere delodajalce spametuje samo škoda, ki jo utrpijo. Upam, da bodo v delodajalskih organizacijah prevladali delodajalci, ki se zavedajo tudi svoje odgovornosti do delavcev.«

S 380 evri bruto plače na mesec ni moč preživeti

Na posvetu, na katerem so govorili o vsebinskih in organizacijskih pripravih na demonstracije za višje plače 17. novembra v Ljubljani, sta sodelovala tudi sekretar ZSSS Milan Utroša in izvršni sekretar ZSSS Pavle Vrhovec. Utroša je poudaril, da bodo načrtovane demonstracije potekale tako kot vse demonstracije ZSSS doslej, dostojanstveno in odgovorno, vendar tudi odločno. Po besedah Utroše je bitka za uveljavitev evropske formule za rast plač razdeljena na več faz, ki segajo od demonstracij do generalne stavke. Zato je že demonstracije treba pripravljati z mislijo, da bo morda nujno organizirati tudi generalno stavko, ki bo za sindikalne zaupnike in vse člane predstavljala še težjo nalogo.

Sekretar območne organizacije ZSSS na Ptujju Boris Frajnkovič, ki je vodil posvet, je dejal, da bodo tokratne demonstracije v Ljubljani še pomembnejše kot delavske demonstracije novembra 2005 proti enotni davčni stopnji, saj je zahteva po usklajevanju plač z rastjo inflacije in produktivnosti dela za vse delavce in njihove družine temeljna. »Od višine plač je odvisno, kako

živijo in kakšen standard imajo delavci in njihovi najbližji,« poudarja Frajnkovič. Po njegovi presoji so zahteve Svobodnih sindikatov naletele na velik odmev in podporo med delavstvom na Ptujju in v okoliških krajih, zato se bo verjetno demonstracij v Ljubljani udeležilo veliko delavcev s tega območja.

Sindikalni zaupniki so v razpravi v celoti podprli zahteve ZSSS za višje plače. Več sindikalnih zaupnikov je opozorilo, da delavci, ki so razvrščeni v najnižje plačilne razrede, zgolj s plačami ne morejo več preživljati svojih družin. Eden od zaupnikov je povedal, da se nekateri delavci za 380 do 400 evrov mesečne plače, ki jim jo ponujajo v nekaterih podjetjih v tekstilni in usnjarskopredelovalni industriji, niso več pripravljene zaposeliti. Raje delajo na črno ali pa si poiščejo kakšno občasno zaposlitev v sosednji Avstriji, kjer so plače neprimerno večje. Udeleženci v razpravi so opozorili tudi, da najnižje plače trenutno niso skoraj nič večje od socialnih pomoči, zato nekatere brezposelne delavke in delavci sploh ne iščejo več zaposlitve, še zlasti, če imajo doma kakšno njivico. To seveda ne pomeni, da so socialne pomoči previsoke, temveč da so plače sramotno nizke.

Veliko sindikalnih zaupnikov je v razpravi opozorilo, da imamo pri nas že vse evropsko od norm in cen do menedžerskih nagrad, samo plače so še bolj balkanske. Slovenija se je vključila v Evropsko unijo zato, da bi šlo boljše vsem, ne samo delodajalcem. Slednji se niti ne zavedajo, da živijo v raju, ki jim ga omogočajo delavci.

Čigavi smo upokojenci

Ob rob 60. obletnice Društva upokojencev Ptuj

Stanko Lepej

To vprašanje se v zadnjih letih skoraj vsakodnevno postavlja v javnih medijih. Kljub jasnim odgovorom smo upokojenci pri nekaterih še vedno trn v peti. Pa smo res?

Najbolj glasni so mladoekonometri, ki kar naprej ponavljajo, da so naše pokojnine breme sodobni slovenski družbi, da bo slovenska blagajna pregorela. Pa bo res zaradi nas? Zaradi tistih, ki so svoje znanje in življenjsko moč puščali 35 ali 40 let na delovnih mestih, ustvarjali temelje današnjemu gospodarstvu in s tem omogočali vsestranski družbeni razvoj?

Ne nazadnje, kdo nam kaj daje?

S kakšno pravico trdijo, da nas preživlja sedanja aktivna generacija! Ali nismo vso delovno dobo polnili pokojninske blagajne? Danes prejemamo le nekakšno rento. Tudi mi smo z našim prispevkom omogočali pokojnine starejšim od nas. Zavedali smo se in se še, da so nam omogočali šolanje, zaposlitev itn. Pa nam upokojenci niso bili nikoli v napoto. Na to še pomislili nismo.

Res je 525.000 upokojencev za državo velik zalogaj. Pa smo zato krivi upokojenci? Dobro bi bilo vedeti, koliko jih je pridelala država ob osamosvojitvi, ki smo jo vsi željno pričakovali. Osamosvojitve da, toda že takrat bi morali pomisliti in se pripraviti na probleme, s katerimi

se srečujemo danes. V življenju smo se marsičemu odrekli in tudi to žrtev smo pripravljeni sprejeti. Toda za božjo voljo, ne nas imeti za izkoriščevalce ali drugače – nebodigatreba.

Marsikdo mi pravi, da DeSUS premalo stori za upokojence v parlamentu. In kaj mu odgovorim? Če ne bi imeli teh štirih poslancev, bi bilo še slabše. Res je, da smo upokojenci organizirani po Zakonu o društvih kot pravna oseba zasebnega prava in res je tudi, da nismo socialni partnerji pri razpravah, ki v končni fazi odločajo o našem statusu. Prav zato nam je DeSUS potreben, čeprav le s štirimi poslanci v parlamentu.

Zanimivo je to, da je DeSUS

dobil na zadnjih državnoborskih volitvah le nekaj čez 39.000 glasov (pomislimo, od 525.000 upokojencev) in komaj presegel prag za vstop v parlament. Vprašujem se, komu so dali svoj glas preostali. Seveda ima vsak legitimno pravico odločati se po svoji vesti. Osupljivo pa je, da so dajali glas tudi strankam, ki nam tako mačehovsko ponujajo drobtinice. Pošteno bi bilo, da bi včasih »pocukali« za rokav tiste, katerim so dali svoj glas. Da ne bo pomote. DeSUS se ne bori s svojim programom in delovanjem le za pokojnine. Volilno geslo *Za vse generacije* pove veliko.

Morda pa se bo kaj spremenilo na volitvah drugo leto.

Tretji zaposlitveni sejem

Tokrat namenjen brezposelnim strokovnjakom z zaključeno najmanj VI. stopnjo strokovne izobrazbe

Vzpodbudni podatki, ki jih lahko zadnja leta zasledimo v medijih, sicer pričajo o tem, da naj bi se brezposelnost v celotni državi zniževala, ostaja pa vprašanje, če je res tako. Vse več je namreč mladih, ki dokončajo fakultete in so tudi vse tja do treh let prijavljeni na zavodu za zaposlovanje. Slika je zagotovo spodbudnejša v osrednji Sloveniji, kjer je dokazano več možnosti za zaposlitev kakor na vzhodu.

Besedilo in foto: Bronja Habjanič

20. septembra je v organizaciji ptujske območne službe Zavoda za zaposlovanje, Znanstveno-raziskovalnega središča Bistra Ptuj in republiškega zavoda za zaposlovanje potekal že 3. zaposlitveni sejem, letos namenjen predvsem zaposlovanju brezposelnih strokovnjakov z zaključeno najmanj VI. stopnjo strokovne izobrazbe. V celotni državi je takšnih kar osem odstotkov, zlasti težko pa najdejo zaposlitev ravno v SV regiji. Zadnja tri leta na ptujskem zavodu za zaposlovanje opažajo, da kljub temu, da število brezposelnih upade vsako leto za nekaj sto, število

brezposelnih strokovnjakov letno narašča.

Sejem se je odvijal na Krempljevi ulici, v prostorih Hiše informacij (CIPS), Regijskega višješolskega in visokošolskega središča (REVIVIS) in Ljudske univerze Ptuj. S strani ptujske območne službe so nanj povabili okrog 2000 brezposelnih in gneča je bila res nepopisna. Na sejmu so se predstavili naslednji delodajalci: Sava GTI, Intera, Mariborska livarna Maribor, Slovenska vojska, Arcont, Jeruzalem Ormož, Zaščita Ptuj, Terme Ptuj, Sirius nepremičnine ter drugi. Sodelovale so tudi

Morda pa se le nasmehne sreča ...

agencije za posredovanje dela – Adecco, Trenkwalder in Manpower.

Novost letošnjega sejma je bila ponudba izobraževalnih programov za odrasle. Predstavili so se Ljudska univerza Ptuj s svojimi visoko- in višješolskimi programi (vzgojiteljica predšolskih otrok, ekonomski tehnik, gostinski

tehnik, kuhar, natak, trgovec in trgovski poslovodja). Tod ponujajo tudi možnost za dokončanje osnovne šole za odrasle ter pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Dobro je obiskano tudi njihovo Svetovalno središče, Središče za samostojno učenje, Borza znanja ter različni tečaji.

Regijsko višje- in visokošolsko središče je v okviru sejma pred-

stavilo svoje študijske programe s področja turizma, organizacije in managementa, Šolski center Ptuj pa višješolske študijske programe Mehatronik, Komercialist, Upravljanje podeželja in krajine ter srednješolske programe s področja strojništva, kovinarstva, elektrotehnike, kmetijstva in ekonomije.

»Na ptujskem območju je bilo konec poletja brezposelnih 217 ljudi s VII. stopnjo strokovne izobrazbe in 82 s VI. stopnjo. Še vedno je med brezposelnimi največ žensk, teh je kar 60 odstotkov, približno 18 odstotkov je iskalcev prve zaposlitve, ravno

toliko pa je brezposelnih, starih do 26 let. Na novo se je na zavodu do konca avgusta prijavilo 2735 oseb, od teh se je več kot polovici iztekla zaposlitev za določen čas. Zaskrbljujoč podatek je, da ima skoraj 40 odstotkov brezposelnih na ptujskem in ormoškem območju dokončano zgolj prvo oziroma drugo stopnjo izobrazbe, dolgotrajno brezposelnih je 45 odstotkov. Ob koncu avgusta je bilo na zavodu skupaj prijavljenih 3233 brezposelnih oseb, od tega na ptujskem 2583, 650 pa na ormoškem območju. V primerjavi z lanskim avgustom se je brezposelnost vendarle zmanj-

šala za 14,3 odstotka. Največ se zaposluje v proizvodnih linijah, v delovno intenzivnih panogah, močno je razvito tudi področje terenskega dela, veliko jih najde delo tudi v manjših podjetjih, kjer pa praviloma visoko izobraženega kadra ne potrebujejo. Mi smo še vedno prepričani, da če bi takšen kader dobili in vanj vlagali, bi bilo tudi več priložnosti za razvoj teh podjetij in regije nasploh, kajti ravno delovna mesta strokovnjakov prinašajo razvojno komponento,« je menila direktorica ptujske območne službe Zavoda za zaposlovanje **Vlasta Stojak**.

Na trgu dela že leta prihaja do neskladij med povpraševanjem delodajalcev in ponudbo znanj brezposelnih. Podjetja iščejo predvsem kadre naravoslovnih smeri, ki jih primanjkuje, strokovnjakov drugih strok, zlasti družboslovcev, pa je preveč. Zagotovo zato ni odveč zapisati, da bo politika usmerjanja v poklice, ki jih delodajalci iščejo, v prihodnje temelj, na katerem bo potrebno graditi zaposlovanje bodočih strokovnjakov, drugače se bo še pogosteje dogajalo, da bodo odhajali v tujino iskat boljše priložnosti, ki jih sedaj pri nas niti ne dobijo.

Jaz in moje delovno mesto

Ob zaključku usposabljanja za življenjsko uspešnost pod nazivom *Jaz in moje delovno mesto*, ki je potekalo v podjetju *Ptujska tiskarna*, so 4. oktobra na Ljudski univerzi pripravili slavnostni sprejem za udeležence. Program usposabljanja je skupno obsegal 350 ur, vsi sodelujoči pa so ob zaključku prejeli posebno potrdilo. Projekt je v celoti financiral Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Bronja Habjanič

Tovrstno usposabljanje je Ljudska univerza izvedla kot prva v Sloveniji. V program s poudarkom na vsesplošnem izobraževanju je bilo vključenih 13

zaposlenih v podjetju *Ptujska tiskarna*. Kot je povedal njen direktor **Jure Bojnec**, so se za sodelovanje odločili iz dveh razlogov, in sicer zaradi zagotavlja-

nja konkurenčnega položaja in preživetja na trgu, saj se dobro zavedajo, da so njihovi delavci hkrati tudi največji kapital podjetja in je zato še kako pomembno, da se vseskozi izobražujejo. Drug razlog pa tiči v dejstvu, da so delavci s tem, ko podjetje v njih nekaj vloga, še bolj zadovoljni, samozavestni pri delu in produktivni.

Bistvena odlika usposabljanja je ta, da ljudi izobražuje neposredno na njihovem delovnem mestu, med samim delovnim procesom.

Pri tem je še zlasti pomembna "dobra volja" podjetja, da dejansko odstopi del delovnega časa svojega zaposlenega in mu omogoči izobraževanje v delovnem času in ne v popoldanskih urah, kot je to danes ponekod že kar stalna praksa.

Sicer si v Ljudski univerzi prizadevajo, da bi izobraževanje odraslih postalo brezplačno, predvsem pa upajo, da bi projekti, kot je bil ta, v prihodnje postali del slehernega podjetja.

Delavnice ob dnevu turizma na Olgici

Monja Krajnc, 7. b

V ponedeljek, 25. 9., in v torek, 26. 9. 2007, so ob 15. uri na naši šoli, OŠ Olge Meglič, potekale delavnice ob dnevu turizma.

V ponedeljek je Valentin Vodnik v računalniški učilnici predstavil Portugalsko, ki leži v najbolj zahodnem delu Evrope. Izvedli smo osnovne podatke o njej, kot so velikost, prebivalstvo, glavno mesto, narodne noše in še veliko drugih zanimivih stvari. Predstavil nam je še nekatere kraje: Porto, Aveiro – znane kot portugalske Benetke – Coimbro, kjer je več kot 80 cerkva in prva univerza na Portugalskem, Lizbono, ki je glavno mesto, in Fatimo, kjer je eno največjih svetišč na svetu.

Nato so sledile delavnice, kjer smo izdelovali plakate, se učili latinsko-ameriške plesne in portugalske pesmi (izvedli smo, da je za Portugalsko značilno tako imenovano fado petje).

Sledila je jezikovna delavnica, kjer nas je ga. Margarete Hažič naučila nekaj besed in besednih zvez v brazilski portugalsščini, imenovani Portuges.

V torek so učenci 9. razreda Tilen Gotvajn, Primož Holc in Tadej Voljč v računalniški učilnici predstavili Bosno in Hercegovino. Izvedli smo osnovne podatke o državi, kot so: velikost, število prebivalcev, nekaj o zastavi, narodni noši ...

Predstavili so Sarajevo, ki je glavno mesto in ima eno najstarejših knjižnic na svetu, Tuzlo, Zenico, Banjo Lukovo itn.

Za boljše predstavljane pa so zraven prinesli tudi ročno izdelane stvari (npr. džezvo).

Sledile so delavnice, kjer smo izdelali plakat o Bosni, se naučili bosansko narodno pesem in plesali kolo.

Ga. Alenka Zenunović je vodila jezikovno delavnico, v kateri smo spoznali nekatere podobnosti in razlike med bosanskim, hrvaškim in srbskim jezikom.

V četrtek, 27. 9. 2007, ob 9.30 smo na kratki prireditvi predstavili izdelke, ki so nastali na delavnicah. Zapeli in zaplesali smo pesmi in plesle, ki smo se jih naučili, prav tako pa pokazali, kaj smo se naučili na jezikovnih delavnicah.

Delavnice je ob pomoči nekaterih učiteljev in učencev pripravila ga. Tatjana Pungracič.

Na ptujski kmetijski šoli projektni teden na temo Krompir

Zuvajanjem novih programov v kmetijsko izobraževanje so se pojavile tudi dejavnosti, ki jih doslej v takšni obliki še nismo poznali ali izvajali. V zadnjem tednu septembra smo izvedli prvi projektni teden na temo *Krompir* in ob analizi ugotovili, da je tak način dela za dijake izredno zanimiv in vzpodbuja motivacijo.

Milena Furek

Foto: D. Meznarič

Za temo o krompirju smo se odločili iz več razlogov: na šoli potekajo že več let poskusi s sortami krompirja in tudi sicer je krompir jed, ki je pogosto na naših mizah.

Če so dijaki sprva malce nejeverno sprejeli temo, so bili ob koncu s svojimi rezultati in ugotovitvami zelo zadovoljni.

Delo smo organizirali v različnih delavnicah. Raziskovali so zgodovino krompirja, njegove sorte, primerjali tradicionalno in sodobno pridelavo krompirja, se seznanili s pomenom krompirja v prehrani domačih živali, iskali slovenska narečna imena za krompir, pripravljali zanimive in okusne jedi iz krompirja, med njimi tudi slastno torto, prevajali recepte v tuje jezike, ugotavljali,

katere hranilne snovi so v krompirju, pripravljali embalažo za izdelke in izdelali maskoto tedna v obliki simpatičnega krompirčka. Svoje delo smo predstavili tudi na stojnici v mestu ter tako dejavnost šole približali Ptujčanom.

Četrtek je bil namenjen poročanju o ugotovitvah, zato so dijaki svoje delo v delavnicah strnili v kratko poročilo ter pripravili zanimive in bogate razstave, ki so prostore na šolskem posestvu na Turnišču spremenile v barvito in pestro razstavišče. Dijaki so svoje misli zapisali v šolskem glasilu. O dogajanju na projektnem tednu bo pripravljena zgoščenka. Gradivo zanj so posneli dijaki sami.

Dopoldansko druženje smo za-

S projektnega tedna o krompirju

okrožili s prijetno prireditvijo, na kateri smo pripravili sprejem novincev med dijake kmetijske šole, dan pa z roditeljskimi sestanki, po katerih so si tudi starši z zanimanjem ogledali dosežke svojih otrok.

V analizi tedna in razgovorih z dijaki smo ugotovili, da so bili nad delom v delavnicah navdušeni, ustvarjalni in motivirani in se že veselijo novega projektnega tedna, ki ga bomo izvedli v spomladanskem času.

Tudi vodji projektnega tedna

Marija Ban in Jerica Korpar sta bili z izvedbo, resnostjo in zavzetostjo tako dijakov kot sodelavcev zadovoljni. Prav tako tudi z obiskom učencev osnovnih šol in drugih obiskovalcev, ki so si razstave ogledali še v petek in soboto. Poskušanje jedi iz krompirja je bilo vseh tudi obiskovalcem, saj niso mogli verjeti, koliko različnih jedi – tudi sladice – lahko pripravimo iz ene najbolj priljubljenih in razširjenih poljščin.

Tržnica naravoslovja in tehnike na Ptuj

Prva mini tržnica je bila izvedena pred osmimi oz. devetimi leti v OŠ Stročja vas. Namenjena je bila učencem osmih razredov in njihovim staršem. K izvedbi je precej pripomogla pobuda svetovalne delavke **Mateje Leskovar**. Kasneje so tržnice postale vsakdanja praksa sodelovanja osnovnih, srednjih in višjih šol ter fakultet in podjetij pri predstavljanju tehnike in naravoslovja predvsem v severovzhodni Sloveniji. Namenjene so mladostnikom in odraslim.

Franc Vrbančič, avtor projekta tržnic

Fotoarhiv OŠ Breg

Med dvodnevno prireditvijo, ki je potekala konec septembra, je trideset partnerjev neposredno predstavljalo delo in življenje v šolstvu in gospodarstvu. S promocijskimi gradivi se jih je predstavilo še vsaj enkrat toliko. Gradivo kakor tudi izdelki na animacijskih delavnicah so bili izbrani tako, da so na poljudno-strokovni način predstavili sodelujoče.

Glavno vodilo tržnice je bilo »Povej, bom pozabil. Pokaži, si bom zapomnil. Pusti, da naredim, bom znal.«

Jedro tržnice so bile animacijske delavnice, kjer so obiskovalci doživeli lepote praktičnega dela s področja naravoslovja in tehnike – lahko so si napravili izdelek ter ga nato tudi brezplačno odnesli s seboj. Prepričan sem, da jih bo še dolgo spominjal,

Sodelovanje učencev OŠ Breg in dijakov elektro šole Ptuj pri izdelovanju.

da za izobraževanje ni nikoli prepozno.

Za pomoč pri izvedbi tržnice se zahvaljujem podjetju Inter expo, d. o. o., Hajdina, ki je s svojim sponzorskim prispevkom omogočilo, da se niti po estetski plati prireditve ni treba sramovati. S prispevki so pomagali tudi MŠŠ,

Mestna občina Ptuj, Komunalno podjetje Ptuj, d. d., Iztok Milošič, s. p., Ptuj. Zahvala tudi **Damjanu Plajnšku**, ki je sodeloval pri oblikovni posodobitvi tržnice.

Na snidenje na naslednji tržnici naravoslovja in tehnike!

Po domače

So vprašanja, ki se jih navadiš. Nekaterih ne maraš. »Maja, kaj že vlečeš kaj po ljubansko?« Že škrtam z zobmi in se pripravljam. Na dooolg odgovor.

Sogovornik je skoraj zagotovo naš rojak, srednjih let ali starejši, samozavesten govorec našega toplega narečja. In seveda si ne morem pomagati, da se v teh besedah ne bi slišalo: »Si že prodala svojo dušo? Ne znaš več po naše, ha? Sram te bodi.«

Ne, prav nič manj nisem Štajerka, Hajdinčanka, kar koli že želi slišati. In jaz to res mislim!

Prva lekcija Ljubljane: vsa Slovenija v malem. Toliko o mitu vseh "z našega konca", ki si zamišljajo ribnik s samo eno živalsko vrsto. Samo enkrat s "trolo" (joj, nisem rekla mestni avtobus), postajo ali dve in že imate dobre možnosti, da boste slišali konkretno "zgučavanje" ali kakšnega Primorca, ki je bil čez vikend pri noni na njokih. Saj ne pravim, da ni avtohtonih prebivalcev velikega mesta in da se teh ne sliši, je pa res, da nas, ki smo tam iz takih ali drugačnih razlogov veliko časa, sploh ni malo. In ne, v večini se sploh ne trudimo, da bi zakrili svojo identiteto. Pri tem, da ne bo pomote, ne govorim o javnem nastopanju, ko se vsak, kar je tudi lepo in prav (o dvojnih merilih za različne govorce v vsiljivih tv-oddajah bom zarenčala kdaj drugič), najbolj potruji za knjižno izreko. Če nas slučajno daje trema, se tudi tu kaj hitro izdamo in se sploh ne slišimo, ko naglasimo časopis, pravzaprav menim, da gre za najbolj ljube in simpatične napake! Takrat se s sošolkami nasmehnemo in pritrdimo: »Ja, ta je pa nekje z našega konca ...«

Narečja so identiteta, ljudje si ob tvojem obrazu zapomnijo dejstvo, da si doma od tam in tam. Morda vedo, kako je v tvoji koži, ker so sami Primorci, Gorenjci ali Prekmurci, ki so bili po sili razmer postavljeni v drugačno jezikovno situacijo.

Potem greste na kavo. Pogovor steče brez težav. Ponavadi se zgodi, da se vsak od govorcev že zato, ker želi biti vljuden in pravilno razumljen, potruji in poskuša pripovedovati v pokrajinskem pogovornem ali knjižnem pogovornem jeziku. Da, dragi moji domačini, priznam, v teh situacijah izgovorim naše ozke e in o bolj knjižno in pujčke mirno prekrstim v prašiče. Na drugi strani mize namreč tudi sedi nekdo z drugega konca naše enkratne (včasih muhaste in s predsodki bogate) kokoške, ki se trudi, da bi se razumela in uživala v prijetnem slovenskem klepetu. Nismo morda malce preveč navezani na pogled izza svojih meja, svoje domače ograje in vrta?

Gotovo je najlažje, če si veliko doma in ti ni potrebno srečevati ljudi od drugod, si nikoli postavljati vprašanj o drugačnosti. Toda to lahko pomeni tudi zamuditi ugotovitev, da je lepa in raznolika ta slovenščina. In zato še bolj vzljubiti govor koticika, od koder prihajaš.

In ja. Še zmeraj se zelo težko prisilim, da bi rekla pès. Zadoljlni?

Barbara Ferčič

Srečanje pedagoških delavcev ob svetovnem dnevu učiteljev

Mag. Sonja Purgaj

Foto: Langerholc

Društvo ravnateljev ptujskega območja in občinska odbora Sindikata vzgoje in izobraževanja ter Zveze svobodnih sindikatov Slovenije smo 8. oktobra ob svetovnem dnevu učiteljev v Kulturni dvorani Gimnazije že šestič po vrsti organizirali srečanje pedagoških delavcev. Na prireditvi smo najbolj zaslužnim

priznanja prejeli: **Bojana Ferk, Ivanka Štiberc, Milica Zavec in Silva Žuran** iz Vrtca Ptuj, **Jerneja Bombek, Nataša Cerović in Blanka Kojc** iz OŠ Ljudski vrt, **Jasna Drobne** iz OŠ Mladika in **Marjeta Babič** ter **Natalija Frajnkovič** iz Glasbene šole Karola Pahorja.

Za več kot 30-letno uspešno in

pedagoškim delavcem v vzgoji in izobraževanju na ptujskem območju podelili priznanja in plakete dr. Franja Žgeča. Prejeli so jih za dosežke, s katerimi so prispevali h kvalitetnemu delu v vzgoji in izobraževanju, k razvoju pedagoške teorije in prakse ter povezovanju z ožjim in širšim okoljem.

Letos smo podelili 23 priznanj in 5 plaket strokovnim delavcem iz 14 zavodov. Iz MO Ptuj so

kvalitetno strokovno in inovativno delo sta plaketi dr. Franja Žgeča prejeli **Zdenka Fajfarič** iz Vrtca Ptuj in **Mira Reisman Korošec** iz OŠ Mladika.

Slavnostni govornik je bil **dr. Viljem Ščuka**. Pozdravil pa nas je tudi župan MO Ptuj **dr. Štefan Čelan**. Slovesnost so obogatile pesmi **Ženskega pevskega zbora Vrtca Ptuj** pod vodstvom zborovodkinje **Mateje Purg**.

TOP Lek
LEKARNA

Za vas smo tukaj:
med tednom od 8. do 19. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure

dežurstvo: november 2007

ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
5 TOP Lek	6 TOP Lek	7 TOP Lek	8 TOP Lek	9 TOP Lek	10 TOP Lek	11 TOP Lek

Označene dni dežura naša lekarna, in sicer:
ob delavnikih od 20. do 7. ure
ob sobotah od 14. do 7. ure
ob nedeljah in praznikih 24 ur

POTRČEVA 23, 2250 PTUJ, tel. 02 787 84 90 www.lekarna-toplek.si

V nedeljo in ob praznikih sta lekarni v času dežurstva zaprti med 12.30 in 14.00.

LEKARNE PTUJ

LEKARNA PTUJ
TRSTENJAKOVA 9
SI-2250 PTUJ
T 02 771 60 01

LEKARNA PTUJ JE ODPRTA MED DELAVNIKI: 7.00 - 20.00, V SOBOTO: 7.00 - 14.00

**DEŽURSTVO: NOVEMBER: 1.11.2007 - 4.11.2007
12.11.2007 - 30.11.2007**

DEŽURSTVA OB DELAVNIKI POTEKAJO OD 20. DO 7. URE ZJUTRAJ, OB SOBOTAH OD 14. DO 7. URE, V NEDELJO IN OB PRAZNIKI PA JE DEŽURSTVO NEPREKINJENO VES DAN OD 7. URE ZJUTRAJ DO 7. URE NASLEDNJEGA DNE.

November – mesec preprečevanja zasvojenosti

Morda je naključje ali pa tudi ne, da je za mesec preprečevanja zasvojenosti izbran prav november, ki ga pri nas zaznamujejo številne prireditve, povezane z vinom. Seveda to ne pomeni, da je vino oziroma alkohol edina snov, ki povzroča zasvojenost. To še zdaleč ne drži, saj je zasvojenosti veliko vrst in jih celo delimo na "kemične" in "nekemične".

Nevenka Gerl, predsednica LAS MO Ptuj

Kemične zasvojenosti so povezane z odvisnostjo od uživanja psihoaktivnih snovi, k čemur sodijo poleg alkohola, marihuane, kokaina, heroina itn. tudi nekatera zdravila, nekemične pa z odvisnostjo od določenega vedenja, npr. hazardiranja. Razlika med obema skupinama ni v intenzivnosti zasvojenosti, ampak samo v načinu zapolnjevanja bivanjske praznine oziroma bega pred bolečino.

Letošnji november zaznamuje dejstvo, da je na nacionalni ravni področje soočanja s problemi drog povsem nepovezano. Urad za droge je pravzaprav obmolnil. Odlični strokovnjaki, ki so bili prej zaposleni kot njegovi sodelavci, pa so se razkropili po javnih in zasebnih institucijah, ki ponujajo posamezne programe na področju preprečevanja ali zdravljenja zasvojenosti. Obstaja sicer *Resolucija o nacionalnem programu na področju drog za obdobje 2004–2009*, ki pa je bolj seznam dobrih želja in nezavezujočih priporočil kot pa izhodišče za učinkovito soočanje s problemom vseh vrst zasvojenosti. Razvite družbe zasvojenost obra-

vnajajo kot resen družbeni problem zaradi močno negativnih posledic tako na področju zdravja prebivalstva kot na socialnem in ekonomskem področju.

Lokalne akcijske skupine smo tako bolj ali manj prepuščene lastni pobudi in inovativnosti pri iskanju kakovostnih programov, pri čemer se povezujemo s svetovnimi in evropskimi organizacijami s področja preprečevanja zasvojenosti. Slogan preventivnega meseca, predlagan s strani *Urada Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC)*, je letos: *Ali imajo droge nadzor nad tvojim življenjem? Tvojim življenjem. Tvojo družbo. Ne pusti drogam blizu!* Po predlogu UNODC naj bi se slogan uporabljal tri leta, v vsakem letu pa se bo izpostavila določena tema oz. aktivnost.

V Sloveniji bo letos vodilna aktivnost meseca preprečevanja odvisnosti vzgojno-preventivni strip o odraščanju, imenovan *Temna stran mavrice*. Pripravil ga je Zavod za zdravstveno varstvo Ravne, namenjen pa je vsem učencem predmetne stopnje na osnovnih šolah. Raziskave kažejo, da ima zgolj informiranje

o drogah, brez vključevanja elementov o vedenjskih in socialnih veščinah, le omejeno vrednost, zato nosilci akcije k aktivnemu sodelovanju pri predstavitvah stripa v razredih vabijo širšo strokovno javnost. Preventivno delo na področju preprečevanja zasvojenosti in spodbujanja zdravih življenjskih veščin je namreč kompleksno in ga ni mogoče reševati enostransko.

Ptujski LAS je letošnje novembrske aktivnosti zastavil zelo široko.

Pripravil je akcijo *Jabolko za cigaret*, ki je glede na odpore pri spremembi tobačne zakonodaje zelo aktualna in je namenjena srednješolcem, v njej pa bodo sodelovali mladi športniki in prostovoljci, ki bodo mladim kadilcem med odmori ponujali zdravo zamenjavo.

Drugi program je dvodnevno izobraževanje za učitelje z naslovom *Razvijanje pozitivnega samovrednotenja otrok in mladostnikov*, ki bo potekalo na Ptuj. Na osnovi teorije in prakse dr. Roberta Reasonerja ga izvaja Institut za razvijanje osebne kakovosti iz Ljubljane, usmerjeno pa je k spodbujanju zdrave komunikacije v šolah, preprečevanju nasilja, vseh vrst zasvojenosti in krepitvi pozitivnih osebnostnih lastnosti pri otrocih in mladostnikih.

Tretji program je odprtje razstave plakatov, ki so jih v sodelovanju s Katedro za družinsko medicino na Medicinski fakulteti

v Ljubljani oblikovali študentje Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Prikazujejo pa pogled mladih ustvarjalcev na uživanje alkohola oziroma spodbujajo t. i. varno, netvegano pitje alkohola. Razstava bo v novembru in decembru na ogled v CID Ptuj.

Pomembna aktivnost v novembru je tudi povezovanje občin v upravni enoti Ptuj na področju preventive. Ptujski LAS je predstavnike vseh občin na našem območju povabil na skupno srečanje v začetku novembra, na katerem bo predstavil svoje preventivne programe in poskušal poiskati oblike sodelovanja za v prihodnje.

Hkrati se bodo na osnovnih in srednjih šolah ter v vrtcih začela izvajati jesenska predavanja za starše, usmerjena k oblikovanju spodbudnega okolja za odraščanje v družini in pomoč staršem pri vzgoji, ki v sodobni družbi pred starše postavlja vedno nove izzive. K sodelovanju so povabljeni številni ugledni strokovnjaki s področja vzgoje.

Izjemnega pomena pa je tudi začetek štiriletnega izobraževanja mentorjev, ki ga bo na Ptuj vodil **Viljem Ščuka**. Projekt bo stekel prav novembra v Dijaškem domu Ptuj in pomeni novost v slovenskem prostoru. Odziv med pedagoškimi delavci je bil že pred uradnim razpisom izjemen, zato pričakujemo začetek izvajanja z velikim optimizmom kljub dokaj zahtevnim pogojem za vključitev.

Kričimo z naravo!

Mojca Lešnik

Večkrat se sprašujem, zakaj nas še le bolezni in nesreče streznijo in komaj takrat pričnemo razmišljati in hoditi v pravo smer. Je krivo nezavedanje, zatiskanje oči, mnenje, da nas bolezni in nesreča ne moreta doleteti, kljub temu da jemo, pijemo, živimo nezdravo? Sta bolezen in nesreča res edini opozorili, ki smo ju pripravljene slišati – ali celo takrat ne? Narava že

na vseh področjih kriči in opozarja na vse napake, ki jih ljudje počnemo (bolezni, poplave, potresi ...) in nas tako prosi, da spremenimo naš način življenja. Na drugi strani se ogromno ljudi na različne načine trudi ozaveščati o zdravi prehrani, zdravem načinu življenja, zdravljenju z naravo, o uporabi naravne kozmetike in ekoloških čistil, saj je naravna pot v resnici edina pot, ki dolgoročno vodi do zdravja in blaginje ter tako ohranitve planeta Zemlje. Opustimo ne-

potrebne stvari, delajmo na sebi in ne spreminjajmo celega sveta, da bi ga prikrojili svojim trenutnim potrebam. Vsi skupaj moramo stopiti v pravo smer, saj si enostavno nihče več ne more zatiskati oči in glave tiščati v pesek ter tako čakati na še glasnejša opozorila!

NASVET:

Kaj lahko sami storimo za naravo? Poglejmo v svoj nakupovalni voziček, vprašajmo se, kaj res potrebujemo, bodimo varčni

na vseh področjih, posegajmo po ekoloških živilih, naravni kozmetiki, ekoloških čistilih, zdravimo se z naravo, ozaveščajmo se, raziskujmo, ločujmo odpadke, opozarjajmo na napake, škodo, ki jo kdorkoli povzroča naravi, podpirajmo organizacije, ki se borijo za naš planet – KRIČIMO Z NARAVO!

Več informacij o zdravi prehrani, ekoloških čistilih, zdravem načinu življenja: agharti@siol.net ali trgovina z naravnimi izdelki AGHATI, Potrčeva c. 2.

Naslednjič za šampionski pas?

Slovenski profesionalni boksar Dejan Zavec (23 zmag, 13 s k. o., brez poraza) je 13. oktobra zvečer pred več kot 2000 gledalci v magdeburški dvorani Hermannia Gieselerja upravičil vlogo velikega favorita, po soglasni sodniški odločitvi premagal Estonca Alberta Starikova (8 zmag, 3 s k. o., 8 porazov) in ubranil naslov mednarodnega nemškega prvaka v velterski kategoriji (do 66 kg). Z novim uspehom si je 31-letni Ptujčan tudi na stečaj odprl vrata, ki vodijo k obračunu za enega od šampionskih pasov, kar je potrdil tudi Thomas Wischnewski, predstavnik za stike z javnostjo pri nemškem klubu Sport Event's Steinforth (SES).

Ivo Kornik

Foto: Črtomir Goznik

»Da, lahko zatrdim, da bo Jan (tako v Nemčiji kličejo Dejana – op. p.) najpozneje v šestih mesecih boksar za naslov svetovnega prvaka. Pogodbo imamo namreč že na mizi,« je veselo novico sporočil Wischnewski. Na vprašanje, po kateri različici, je odgovoril, da je več možnosti: »Najbližje pa sta mu vsekakor šampionska pasova združenj WBO in WBA. Omenjeni organizaciji sta namreč Jana pred obračunom s Starikovom uvrščali na peto oziroma šesto mesto med izzivalci.«

Zavčeva zmaga nad 34-letnim Estoncem sicer nikoli ni bila pod vprašajem. »Starikov se je, kot sem domneval, izkazal za nadvse trdoživega nasprotnika. Malce me je spominjal na Kazahstanca Andreja Jeskina, ki sem ga

lani po hudem boju ugnal na Ptuj. No, morda je bil Albert še za spoznanje nevarnejši,« je sobotnega tekmeoca ocenil »Mr. Sympathikus«, kakor so najboljšemu slovenskemu boksarju nadeli vzdevek pri SES.

Torsten Schmitz, novi trener Dejana Zavca, na novinarski konferenci kar ni mogel prehlvaliti najboljšega slovenskega boksarja. »Jan je, odkar sva nedolgo tega začela sodelovati, vidno napredoval. Bolje, kot je, tokrat ne bi mogel boksati,« je bil nad predstavo svojega varovanca navdušen priznani nemški strokovnjak, ki med drugim bdi tudi nad **Regino Halmich** in **Luanom Krasniqijem**.

Vendar pa mu večkratni estonski prvak kljub vsemu ni povzročil preveč sivih las. »Od prve

Dejan Zavec (levo) in Estonec Albert Starikov.

runde naprej sem imel vse pod nadzorom in niti enkrat nisem bil zares ogrožen. Narekoval sem hud ritem, ki pa mu je Starikov neverjetno dobro sledil. Čeprav sem ga zadeval kot za stavo, ni in ni hotel pasti,« se je čudil 31-letni Ptujčan in pristavil, da je bil izkušeni Estonec, ki ima za seboj več kot 250 amaterskih dvojbojev, povrh tudi eden najbolj poštenih boksarjev, s katerimi je imel doslej opravka.

»Ni bilo nobenih umazanih udarcev, če pa se mu je že kakšen ponesrečil, se mi je takoj opravičil. Za nameček me je pred začetkom zadnje runde, desete runde, v znak spoštovanja celo objel, česar še nisem doživel. Da, to je bila res lepa in po

mnenju mnogih tudi najboljša borba večera v Magdeburgu,« je razkril Zavec, ki se mu je Starikov med čakanjem na dopiško kontrolo celo »zasmilil«. »Albert je imel obe očesi skoraj popolnoma zaprti, da je komaj kaj videl. Najbrž ga tudi zaradi tega pozneje ni bilo na novinarsko konferenco,« je ugibal »Mr. Sympathikus«, ki ga je ob ringu spodbujalo okrog 60 navijačev iz Slovenije. Naslednjič pa za svetovnega prvaka? »Kot vse kaže. Menda je datum že določen za 8. december, a je to po tej borbi morda celo malce premalu. Če pa se ne bo mogoče zmeniti drugače, bom vzel tudi ta termin.«

Zgodnji začetek je smiseln

Šport mladih / Predstavitev Atletske šole Mirka Vindiša

Strokovne raziskave na reprezentativnem vzorcu predšolske in šolske populacije so pokazale, da ima tretjina slovenskih otrok prekomerno telesno težo, ki ogroža njihovo zdravje. Poleg tega je vsak slovenski otrok od 5. do 12. leta starosti podvržen vsaj enemu dejavniku tveganja za obolenje srca in ožilja (povišan holesterol, krvni tlak, povečana telesna teža, stres). Glavna vzroka skrb vzbujajočega stanja sta pomanjkanje gibanja in nezdrava prehrana.

Uroš Esih

Fotoarhiv Atletske šole

Že od starih Grkov naprej je jasno, da so za zdrav in uravnotežen

razvoj otroka in mladostnika potrebne tako telesne kot duševne

(intelektualne) aktivnosti. V Atletski šoli Mirka Vindiša si otrok skozi telesno aktivnost osmisli svojo nadaljnjo življenjsko pot, saj si v času vadbe privzgoji nekaj pozitivnih lastnosti, ki mu jih lahko da šport, podan v obliki igre. Govorimo o lastnostih, ki so zaželeni v sodobni, hitro spreminjajoči se družbi: vztrajnost, delovne navade, urejenost in natančnost.

Atletska šola, katere pokrovitelj je podjetje Keor, je namenjena otrokom starim od 4 do 14 let. V

tem starostnem obdobju je otrok izredno dojemljiv za pridobivanje gibalnih znanj in sposobnosti. Čim več različnih gibalnih izkušenj bo deležen, tem lažje in učinkoviteje bo osvojil tehnike posameznih športnih disciplin, ne samo atletskih. Vse skupaj se začne z atletsko abecedo, postopno pa se nadgrajuje nivo znanj in s tem zahtevnost vadbe. Otroci se udeležujejo tudi klubskih in medklubskih tekmovanj, ki potekajo v obliki atletskega mnogoboja.

Vodja atletske šole **Aleš Bezjak** je za Ptujčana spregovoril o načinu dela in vpisu v šolo: »*Treningi atletske šole so vezani na šolski koledar, vpis pa poteka od septembra naprej skozi celo leto. Otroci so razdeljeni v štiri starostne skupine, ki ne štejejo več kot dvajset otrok, kar po normativih OKS predstavlja zgornjo mejo omogočanja nemotenega in kakovostnega procesa vadbe. Trenutno poteka vadba pod vodstvom treh atletskih trenerjev – Barbare Gačnik, Mojce Gramc in Aleša Bezjaka, Simona Oblonšek pa vodi skupino predšolskih otrok. Pri vadbi je poudarek predvsem na celostnem razvoju otroškega organizma, z vključevanjem osnovnih motoričnih prvin, kot so: koordinacija, ravnotežje, ori-*

entacija v prostoru, zaznavnost, osnovne atletske discipline in elementarne igre. Vadba poteka na Mestnem stadionu, v zimskih mesecih od novembra do marca pa v atletski dvorani pod tribunami Mestnega stadiona in v telovadnicah ptujskih osnovnih šol. Vpis je možen v terminih vadbe, razen za predšolske otroke, za katere bo nov vpis v novembru. Predšolska skupina (4 in 5 let) vadi v četrtek od 17.45 do 18.45,

šolska skupina I. (od 6 do 8 let) vadi v ponedeljek in četrtek od 16.30 do 18.00,

šolska skupina II. (8 in 9 let) vadi v ponedeljek in četrtek od 16.30 do 18.00,

šolska skupina III. (od 10 do 13 let) pa vadi v torek, sredo in petek od 16.30 do 18.00.

Učenje elementarnih gibalnih spretnosti.

Vrata v atletiko pa vsekakor niso zaprta tudi za starejše otroke. Vse, ki bi se radi pridružili vedno večji množici atletov, vabimo na

Mestni stadion na redno vadbo atletike za starostno kategorijo 14 do 16 let, ki poteka v torek, četrtek in petek (18.00–20.00).«

Trinajsti ptujski športni vikend

Spomočjo telesnih naprav spoznavamo svojo šibkost in moč. Zavest v tem, kaj zmore naše telo, nam vpliva samozaupanje in oblikuje pozitivno podobo v samem sebi. Šport nudi številne možnosti sprostitve, osebnega izpopolnjevanja in notranjega bogatenja. In zakaj ne bi svojega telesa in duha osvobodili vklenjenosti, obenem pa razvijali in vzdrževali svoje fiziološke sposobnosti kar z raznovrstno ponudbo rekreativnih dejavnosti Zavoda za šport Ptuj?

Ivo Kornik

Fotoarhiv Zavoda za šport Ptuj

Slovenci, ki kaj dajo na svoje zdravje, so že zdavnaj spoznali, da je športna rekreacija pravšnja sprostitev bodisi po napornem delu ali študiju. Po podatkih se s športno rekreacijo pri nas ukvarja domala 1/5 prebivalcev obeh spolov in vseh starosti, Ptuj pa je na tem področju med slovenskimi mesti zagotovo v ospredju. Pa ne le zaradi športnega vikenda, temveč tudi zaradi siceršnje razvejanosti športne rekreacije med Ptujčani. Večina organiziranih dejavnosti poteka pod vodstvom Zavoda za šport Ptuj, športnih klubov in društev.

K številnim športnim dogodkom so svoj delež prispevali tudi marljivi organizatorji množičnega športnorekreativnega dogajanja z **Robertom Jaušovcem** na čelu, ki se aktivno vključujejo s promocijo dejavnosti. Ta ima

pomembno mesto v razvoju posameznika; tako fizične kot socialno-psihične plati človekove osebnosti. S svojimi programi so se uspešno priključili živahnemu športnemu utripu in pripravili v času od petka, 21. septembra, do nedelje, 23. septembra, *Ptujski športni vikend*.

»*Ptujski športni delavci želimo, da Ptuj resnično postane športno mesto, da bi se čim več ljudi ukvarjalo s športno rekreacijo, ki blagodejno vpliva na njihovo zdravje in počutje. Ob sedanjem ritmu življenja so ljudje podvrženi duševnim pretresom in stresom, zato je ukvarjanje s športno rekreacijo po vsakodnevni naporih nujno. Mnogi so to že spoznali. Čeprav na Ptuj in v okolici primanjkuje vadbeneh objektov, je teh vendarle toliko, da se občani lahko rekreirajo ter*

tako varujejo svoje zdravje in vitalnost. Pri akciji ne gre za šport zaradi športa, temveč za dobro počutje, delovno sposobnost, razvedrilo in kulturnen odnos do narave. To so dejstva, ki jih je treba preko množičnih medijev vedno znova posredovati tistim, ki so glede športne aktivnosti še vedno pasivni,« pravi **Vladimir Sitar**, direktor Zavoda za šport Ptuj, ki si prizadeva za ožvitev panožnih športnih vikendov, na katerih bodo občani lahko spoznali značilnosti te ali one športne ali športnorekreatijske zvrsti.

Športnorekreativni programi so bili namenjeni desetim skupinam – predšolskim otrokom, šolski

mladini, moškim, ženskam, starostnikom, družinam, materam z otroki, nosečnicam in invalidom. In ptujski športni vikend je dosegel tudi množičnost, kar pove podatek: 1800 aktivnih v več kot 30 športnih panogah. Osnovnošolska in srednješolska dejavnost je bila deležna posebne pozornosti. Akcija, s katero so želeli organizatorji približati mladim šport kot pomemben, zdrav in prijazen element življenjskega sloga, ni bila promocija vrhunškega športa, temveč zgolj spodbujanje k športni dejavnosti in smiselnemu preživljanju prostega časa, pa tudi k preizkušanju samega sebe. Tudi za otroke in starše so poskrbeli.

V široki paleti športov je bilo največ zanimanja in obiska pri ekipnih športih z žogo, kot so nogomet, košarka in odbojka, prav tako pa je bila dobra udeležba pri aerobiki. Poleg standardnega programa je bila na letošnjem športnem vikendu dodatna ponudba atraktivnih športnih panog: golfa, jadrnanja, konjenišstva, kartinga z namenom, da k

sodelovanju pritegnejo čimveč Ptujčanov. Dostopnost želijo doseči tudi s tem, da ponujajo vse športne aktivnosti brezplačno.

Izhajajoč iz omenjenih dogajanj temelji koncept športnega vikenda na pestrosti ponudbe športnih disciplin, strokovnem vodenju in prijetnem druženju.

»Gre za slog življenja, ki pomeni več športa, več tekmovalne

igrivosti, zlasti pa več čilosti in zdravja, prav tako pa tudi več sprostitve, razvedrila, samopotrjevanja, družabnosti in še marsikaj. Dovolj razlogov, da si prizadevamo za takšne in podobne akcije in živeti zdravo, kakor se za naprednega, športno osveščenega človeka spodobi,« potrjuje slogan »Šport za vse« vodja projekta **Robert Jaušovec**

iz Zavoda za šport Ptuj.

Posebno atraktivno in zanimivo je bilo nogometno merjenje moči med gospodarstveniki, mestnimi svetniki, športnimi delavci in novinarji.

Projekt so podprli: Mestna občina Ptuj, Fundacija za šport, Zavod za šport Ptuj, Štajerski tednik in Radio Ptuj, Športne novice in Ptujčan.

Sprejem za Marka Bratuška po vrnitvi s specialne olimpijade

Mag. Srečko Šalamun, vodja VDC Sožitje

V Društvu Sožitje Ptuj, natančneje v prostorih Varstveno-delovnega centra Sožitje Ptuj je bilo 15. oktobra zelo slovesno. Ob 10. uri so člani društva, zaposleni v VDC in varovanci pripravili sprejem za **Marka Bratuška**, ki se je 12. oktobra vrnil iz Po-

letnih svetovnih iger specialne olimpijade. Na igrah je osvojil 8. mesto v teku na 200 m, 4. mesto v skoku v višino in 2. mesto v štafetnem teku 4 x 400 metrov.

Na sprejemu so sodelovali **mag. Stanko Glažar**, direktor občinske uprave MO Ptuj, **Friderik**

Bračič, župan občine Videm pri Ptuj, **Maruška Babič**, podpredsednica Zveze Sožitje, **Vlado Sitar**, direktor Športnega zavoda Ptuj, in predstavniki sponzorjev (Agis plastificirnica, d. o. o., Modmed, d. o. o., Ilkos, d. o. o., Rotary club Ptuj, ki je v Sožitju prisoten ob vseh dogodkih).

Sprejema so se udeležili tudi Markovi najbližji, člani IO in

NO Društva Sožitje ter nekateri drugi predstavniki.

Da je bila slovesnost še bolj slovesna, so poskrbeli varovanci VDC – člani folklorne skupine z venčkom narodnih plesov, ansambel JO & VI ter mlada citrarka Petra Grabrovec.

Marko je prejel številne čestitke in priložnostna darila.

Športne prireditve - NOVEMBER

ŠPORTNA DVORANA CENTER

Sobota, 3. 11. 10.00 - 12.30 19.00	Rokomet , prvenstvene tekme, ŠD Rokometna šola Ptuj Rokomet , prvenstvena tekma, članice, 1. A DRL, ŽRK Mercator-Tenzor Ptuj : RK Škofja Loka
Sobota, 10. 11. 15.00 17.00	Rokomet , st. deklice, prvenstvena tekma ŽRK Mercator-Tenzor Ptuj Rokomet , prvenstvena tekma, kadetinja ŽRK Mercator-Tenzor Ptuj
Petek, 16. 11. 20.00	Rokomet , člani, MRK Drava Ptuj : Sevnica
Sobota, 17. 11. 10.00 - 20.00	Finale DP v kikkoksu , KBV Ptuj
Nedelja, 18. 11. 9.00 - 12.30 14.00 - 18.00	Rokomet , prvenstvene tekme, ŠD Rokometna šola Ptuj Rokomet , starejše deklice, mlajše deklice A in B prvenstvene tekme ŽRK Mercator-Tenzor Ptuj
Sobota, 24. 11. 10.00 - 11.30 13.00 - 21.00	Rokomet , mlajše deklice A in B prvenstvene tekme ŽRK Mercator-Tenzor Mali nogomet , liga MNZ Ptuj
Nedelja, 25. 11. 9.00 - 18.00	Mali nogomet , liga MNZ Ptuj
Petek, 30. 11. 20.30	Rokomet , mladinci, MRK Drava Ptuj : Moškanjci – Gorišnica

ŠPORTNA DVORANA GIMNAZIJA

Sobota, 3. 11. 17.30	Odbojka , 1. DOL, članice, ŽOK Ptuj : ŽOK Grosuplje
--------------------------------	--

Sobota, 10. 11. 17.30 20.00	Odbojka , 1. DOL, članice, ŽOK Ptuj : ŽOK Branik Odbojka, 3. DOL, članice, OK Kurent Ptuj : ŽOK Murska Sobota
Nedelja, 11. 11. 10.00 18.00	Košarka , prvenstvena tekma, pionirji, KK Ptuj : Vojnik Košarka , prvenstvena tekma, mladinci, KK Ptuj : Koroška
Sobota, 17. 11. 20.00	Odbojka , 3. DOL, članice, OK Kurent Ptuj : ŽOK Puconci
Nedelja, 18. 11. 9.00 - 14.00	Odbojka , turnir, starejše deklice, ŽOK Ptuj
Sobota, 24. 11. 10.00 17.30	Košarka , prvenstvena tekma, kadeti, KK Ptuj : Maribor B Odbojka , 1. DOL, članice, ŽOK Ptuj : ŽOK Prevalje

ŠPORTNA DVORANA MLADIKA

Sobota, 3. 11. 17.00	Namizni tenis , člani, 1. SNTL, NTK Ptuj : NTK Ilirija
16. 11. do 18. 11.	Razstava malih živali
Sobota, 24. 11. 10.00; 16.00 17.00	Namizni tenis , člani, 3. SNTL, NTK Ptuj : Lendava, Kema II Namizni tenis , člani, 1. SNTL, NTK Ptuj : NTK Kema

MESTNI STADION – glavno nogometno igrišče

Nedelja, 11. 11. 14.00	Nogomet , člani, 1. Slovenska liga Telekom, NK Drava : NK Domžale
Nedelja, 25. 11. 13.30	Nogomet , Nogomet – člani, 1. Liga Telekom, NK Drava Ptuj : NK Maribor

**PROGRAM
november**

02 749 32 50
info@mgp.si
www.mgp.si

ZA ODRASLE

3. 11. ob 20.00 **Matej Bor:** RAZTRGANCI / Učenci in učitelji
partizanski učni komad po drami Mateja Bora
produkcija Mestno gledališče Ptuj in E. P. I. Centra Ljubljana, koprodukcija Cankarjev Dom Ljubljana

NA GOSTOVANJU

2. 11. ob 20.00 **Tadej Toš, William Shakespeare:** Hamlet
"Stand up" komedija, Gorišnica

5. 11. ob 19.30 **Matej Bor:** RAZTRGANCI / Učenci in učitelji
partizanski učni komad po drami Mateja Bora
produkcija Mestno gledališče Ptuj in E. P. I. Centra Ljubljana, koprodukcija Cankarjev Dom Ljubljana, Drama SNG Maribor

10. 11. ob 10.00 **rokgre:** KOKOLOREK, gostovanje v Pliberku, Avstrija

10. 11. ob 18.00 **rokgre:** KOKOLOREK, gostovanje v Šentjanžu, Avstrija

16. 11. ob 12.45 **rokgre:** KOKOLOREK, gostovanje v Desklah

17. 10. ob 10.30 in 16.00 **rokgre:** KOKOLOREK, gostovanje v Novi Gorici

**Program v
novembru**
JESENSKE POČITNICE

HURA, JESENSKE POČITNICE!

Rekreacija za otroke in mlade v organizaciji Zavoda za šport Ptuj v sodelovanju s CID Ptuj v telovadnicah osnovnih šol in športni dvorani Mladika.

USTVARJALNE DELAVNICE V CID PTUJ

pod mentorstvom **Sabine Ivančič**

Za osnovnošolce do 12. leta:

ponedeljek, 29. 10., ob 10. uri: *PAJKI IZ VOLNE V MREŽI*
torek, 30. 10., ob 10. uri: *STOJALA ZA SVINČNIKE IN PRIPRAVE NA NOČ ČAROVNIC*
petek, 2. 11., ob 10. uri: *KLOPOTCI IN STENSKI OKRASKI NA LESENI PLOŠČICI*

Za mlade od 12. leta dalje:

POSILIKAVA STEN V VADBENIH PROSTORIH CID PTUJ pod mentorstvom likovne pedagoginje **Aleksandre Vidovič**,
ponedeljek, 29. 10., in torek, 30. 10., ob 10. uri
Vabljeni vsi, ki uporabljajo vadbene prostore, glasbeniki, prostovoljci in tisti, ki radi oblikujejo, rišejo in slikajo.

Torek, 30. 10., ob 16. uri

TURNIR V NAMIZNEM TENISU

Vsi programi so brezplačni, potrebno pa se je predhodno prijaviti po telefonu ali z elektronsko pošto.

KLUBSKI PROGRAM

Na ogled je

SKUPINSKA RAZSTAVA MLADIH SLIKARJEV IZ GORNJE RADGONE

V novembru gostimo mlade člane Likovnega društva Gornja Radgona
Evo Žula, Matjaža Gederja in Aleksandro Fekonja.

Petek, 2. 11., ob 19. uri

POTOPISNO PREDAVANJE: MJANMAR – BURMA

Burma oz. Mjanmar je v zadnjem mesecu ena najbolj nemirnih dežel, ki jo je pred več kot desetletjem spoznal popotnik **Vili Podgoršek**.

Sobota, 3. 11., ob 19. uri

ŽONGLERSKI KLUBSKI VEČER

Srečanje vseh, ki odlično žonglirajo, ki se učijo žongliranja in ki bi se želeli preizkusiti v teh veščinah, ob glasbi in čajih.

Petek, 9. 11., ob 20. uri

FOOTPRINTS

Večer ambientalnega jazz s triom v sestavi **Matjaž Ferk** – kitara, **Matjaž Vertuš** – bas kitara in **Bojan Krhlanko** – bobni.

Sobota, 10. 11., ob 20. uri

VEČER STAREGA ROCKA

Učenci kitare bodo vrteli glasbo iz zgodnjih obdobij rocka po svoji izbiri.

Petek, 16. 11., ob 19. uri

POTOPISNO PREDAVANJE: JEMEN

Jemen bo predstavila agencija Oskar.

Sobota, 17. 11., ob 20. uri

JAM SESSION

Moderator večera bo **Marko Korošec**.

Sreda, 21. 11.

ODPRTJE RAZSTAVE PLAKATOV "SPOROČILO V STEKLENICI"

Petek, 23. 11., ob 20. uri

KONCERT MESECA:

SURESH TALWALKAR – KONCERT INDIJSKEGA MOJSTRA TABEL
Taalyogi Pandit Suresh Talwalkar je eden največjih sodobnih izvajalcev indijske glasbe na tradicionalni tabli.

Sobota, 24. 11., ob 19. uri

POTOPISNO PREDAVANJE: LAOS, VIETNAM, KAMBODŽA

Svoje odkrivanje indokitajskih dežel bo predstavila popotnica **Mateja Lapuh**.

Petek, 30. 11., ob 20. uri

SKUPINA OKO: TRIBUTE TO JIMI HENDRIX

SKUPNOSTNI PROGRAMI

JABOLKO ZA CIGARET

November je mesec preventive, zato v tem mesecu napovedujemo akcijo, ki bo potekala v sodelovanju z vsemi srednjimi šolami na Ptuj.

Sreda, 14. 11., ob 14. uri

ZASEDANJE PTUJSKEGA OBČINSKEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

Tema letošnjega parlamenta je *ZABAVA IN PROSTI ČAS MLADIH*.

DNEVNI CENTER

Namizni tenis, družabne igre, poslušanje glasbe, prostor za druženje in učenje – vsak dan "po pouku".

CID Ptuj je odprt: od ponedeljka do četrтка od 9. do 18. ure, v petek od 9. do 23. ure, v soboto od 19. do 23. ure. Širitev odpiralnega časa je s programom aktivnega zaposlovanja omogočila Mestna občina Ptuj. Tečaji, delavnice, prireditve, seminarji in druge oblike dela potekajo tudi izven tega časa po urniku. Mladinskim organizacijam in posameznikom so za neprofitne otroške in mladinske programe na voljo prosti termini po dogovoru.

Mozaiki Tomaža Plavca na ogled do 22. novembra

V galeriji Magistrat v Mestni hiši smo v oktobru slovesno odprli razstavo akademskega slikarja Tomaža Plavca z naslovom *Turbo art*. Kot je povedal, se mu namreč življenje v tem letu, ko je ustvarjal razstavljena dela, odvija v turbo ritmu. Slike bodo na ogled do 22. novembra. Razstavo je 19. oktobra odprl podžupan Mirko Kekec.

Milena Turk

Foto: Črtomir Goznik

Tomaž Plavec je razstavil 11 slik. Med njimi pet mozaikov; trije so iz žgane gline in dva iz prepariranih kock sladkorja, prepojenih z barvo in lepilom. Sicer pa je uporabljal različne tehnike – oljno in akrilno tehniko, grafični odtis črk, igral se je z reliefom – in različne materiale – umetni kožuh, čebelji vosek, glino in sladkor. Pozornost je namenil tudi okvirjem slik, ki so ornamentirani. Barve je nanašal neposredno iz tube, zato so njegove slike čistih intenzivnih barv. Vse razstavljene likovne mojstrovine, z izjemo ene, ki je iz leta 2005, so nastale v letošnjem letu prav za to razstavo. Kakor je s tujko naslovil razstavo je tudi pri poimenovanju slik sledil istemu konceptu in izbiral predvsem internacionalno poznane ter vsepovsod prisotne in uporabljane anglicizme, denimo

T-shirt, Pussy, Made in China, Sweet Andy, Sunset, Rainbow, Puzzle.

T. Plavec je Ptujčan, rojen leta 1972. Na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je leta 1999 pri profesorju **Bojanu Gorencu** diplomiral iz slikarstva. Veliko vlogo med študijem pripisuje profesorici **Metki Kraševcevi**, ki je bila prva tri leta študija njegova mentorica.

Njegovo delo poznajo arheologi. Več let je namreč risal arheološke najdbe. Širši krog Ptujčanov pa ga prav gotovo najbolj pozna po mozaikih v mestu; v ptujskih Termah, v pasaži dvorišča pred Staro steklarsko delavnico, v pasaži pred vhodom v Center interesnih dejavnosti in na parkirnem prostoru pri trgovskem centru Drava. Vsako leto od 2002. izdela sam ali s pomočniki enega ali dva mozaika. Njegov

avtorski projekt je namreč *Ptuj – mesto mozaikov*. Velik hobi mu je tudi mizarstvo. Kot mentor in pedagog sodeluje na različnih likovnih področjih. Vodi tečaje risanja in sodeluje v komisiji pri izbiri likovnih del, ki jih mladi pošiljajo na različne natečaje.

Razstave, ki mu največ pomenijo: prva samostojna razstava še pred zaključkom študija leta 1998 na ptujskem gradu, leta 2000 razstava v Miheličevi galeriji in v muzeju Novega Vinodolskega, *Figure* leta 2002 v ptujski knjižnici, *Dame* 2003. na ptujskem gradu, prav vse raz-

stave s treh Talumovih likovnih kolonij, razstave, s katerimi je Pokrajinski muzej Ptuj gostoval v Sarajevu, Zenici in na Visokem leta 2002 ter v Burghausnu z Dušanom Fišerjem leta 2004. V Centru interesnih dejavnosti Ptuj, kjer sicer vodi likovne delavnice in tečaje risanja za mlade, je pred dvema letoma pripravil razstavo del v dobrodelne namene.

V letošnjem *turbo letu*, kot ga sam imenuje, je v pravkar odprtem hotelu Primus s slikami opremil sobe in z mozaiki kopalnice.

Vabilo na martinovo slavlje na Ptuj – v mesto trte in vina

Ptuj ima veliko. Ima tudi vinograd na mestnem griču, ob zidovih ptujskega gradu pa se naslanjajo: podmladek znamenite modre kavčine – potomka stare trte, ranfol in zlata trta. Njen pridelek so župan, mestna viničarja, mestni svetniki, vinski vitezi, ptujška vinska kraljica, principi karnevala in številni drugi gostje slovesno in praznično, z obujanjem šeg in navad, ki so povezane s tem drugim največjim slovenskim posvetnim praznikom, potrgali 2. oktobra. Zdaj ga skrbno negujejo v ptujski vinski kleti, kjer je v družbi odličnih vin, tudi najstarejšega na slovenskem – zlate trte.

Franc Vreže, vodja protokola Mestne občine Ptuj

Petek, 9. november

Od 11. 00 dalje se bodo na stojnicah predstavili vinogradniki, turistične kmetije in društva kmečkih žena s svojimi dobrotami. Na Novem trgu in dvorišču kleti bo kulinarične dobrote ponujalo PP Gostinstvo, za dobro kapljico pa bo skrbela ptujška

klet.

Ob 11.00 - predstavitev projekta *Grajska vinska klet*, na ptujskem gradu.

Med 13.00 in 15.00 - predstavitev in degustacija novega vina Haložan, na dvorišču Ptujске kleti.

Ob 16. 00 – nastop Turističnega

društva iz Podlehnik – prikazali bodo vinogradniška opravila in šege.

Od 17.30 do 20.30 – zabava z narodno-zabavnim ansamblom Štajerski Baroni

Od 21.00 do 23.00 – zabava s skupino Kvinton

Sobota, 10. november

Ob 10.00 – kulturno-zabavni program

Ob 11.00 – inavguracija vinske kraljice 2007

Ob 12.00 – vinogradniške igre
Ob 14.00 – razglasitev zmagovalcev vinogradniških iger

Ob 14.30 – zabava z ansamblom Kostruni

Ob 16.00 – sveta maša in blagoslov mošta v cerkvi sv. Jurija na Ptuj

Ob 17.30 – zdravljica župana mestne občine Ptuj

Od 18.00 do 22.00 – zabavni krst mošta in zabava z ansamblom Kostruni

Nedelja, 11. november

Ob 9.00 – tradicionalno srečanje FECC Slovenija

Ob 10.00 – koncert Pihalnega orkestra Ptuj

Ob 11.11. – inavguracija princa karnevala Kurentovanja 2008

Ob 12.00 – kulturno-zabavni program z godbo Pepi krulet in folklorno skupino PD Cirkovce

Od 14.00 dalje – dan odprtih vrat v vinskih kletih na VTC 13 – Mestni Vrh, Grajenščak, Krčevina pri Vurbergu, Drstelja, Jiršovci, Janežovski Vrh in Destnik

Med 9. in 11. novembrom vas vabimo na martinovanje na Ptuj. Kraj dogajanja na Miklošičevi ulici, Novem trgu in dvorišču

OBIŠČITE NAS NA NOvem NASLOVU.

Spoštovani kupci. S 5. novembrom selimo
ponudbo Teletrgovine Ptuj z Vodnikove ulice v
Mobitelov center na Mestnem trgu 1.
Obiščite naš novi prodajni kotiček.

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

Novosti v našem
darilnem programu

Magični lonček
(ko nalijete toplega napitka se prikaže slika)

Magnet

Škatlica za nakit

PE Maribor: Tabor (02/330-42-43), TC City (02/230-62-80), Europark (02/330-42-58), Pasaža (02/234-12-90)
PE Celje: Planet Tuš (03/428-62-22), Glavni Trg 2 (03/428-62-20)
PE Ptuj: Trstenjakova 7 (02/749-22-30)

www.foto-tabor.com

FOTO Tabor

**TERME
PTUJ**

SAVA HOTELS & RESORTS

TERME PTUJ d.o.o.

Pot v toplice 9, 2251 Ptuj

T.: ++386 2 74 94 100

F.: ++386 2 74 94 520

E.: info@terme-ptuj.si

GRAND HOTEL PRIMUS

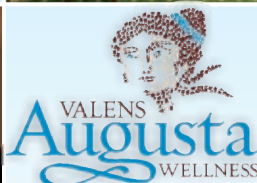
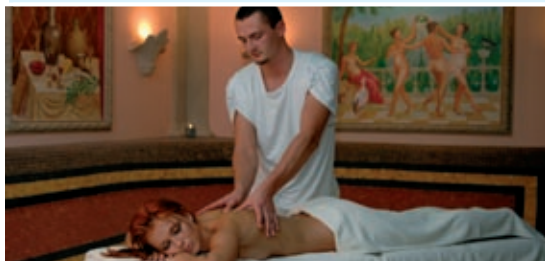
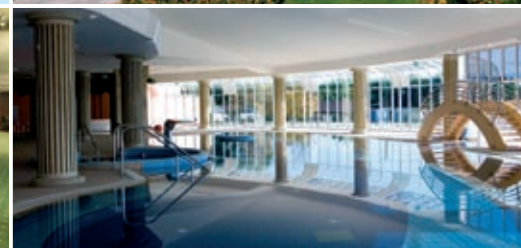
www.terme-ptuj.si

Na Ptuj se Primus vrača!

GEMINA KLUB 13
v GRAND HOTELU PRIMUS
je odprt vsak dan od 20.-02. ure

- ▶ Četrtek - Jazz glasba
- ▶ Petek - Disko glasba 70- in 80-tih let
- ▶ Sobota - Plesna glasba in zimzelene melodije

v Grand hotelu Primus
je odprt vsak dan
od 9. do 21. ure

V svetu dobrega počutja Vas bodo terapevti z izbranimi
lepotnimi tretmaji, sprostitvenimi kopelmi in oblogami
ter raznovrstnimi masažami, razvajali v imperialnem slogu.

Vas vabi v hladnejših
mesecih vsak dan
med 7. in 22. uro
(pet., sob. do 23. ure).

Na voljo vam je 700 m² vodnih površin v 6-tih
bazenih in različne savne (brez doplačila)

KUPON za 10% popust
za eno osebo (4 ure)
v savne in termalne kopeli Flavia
v Grand hotelu Primus.

Drugi popusti so izključeni.
Kupon velja do 26. 12. 2007

Terme Ptuj d.o.o., Pot v toplice 9, 2251 Ptuj, ID št. za DDV: SI20241275